

PREPIH

08

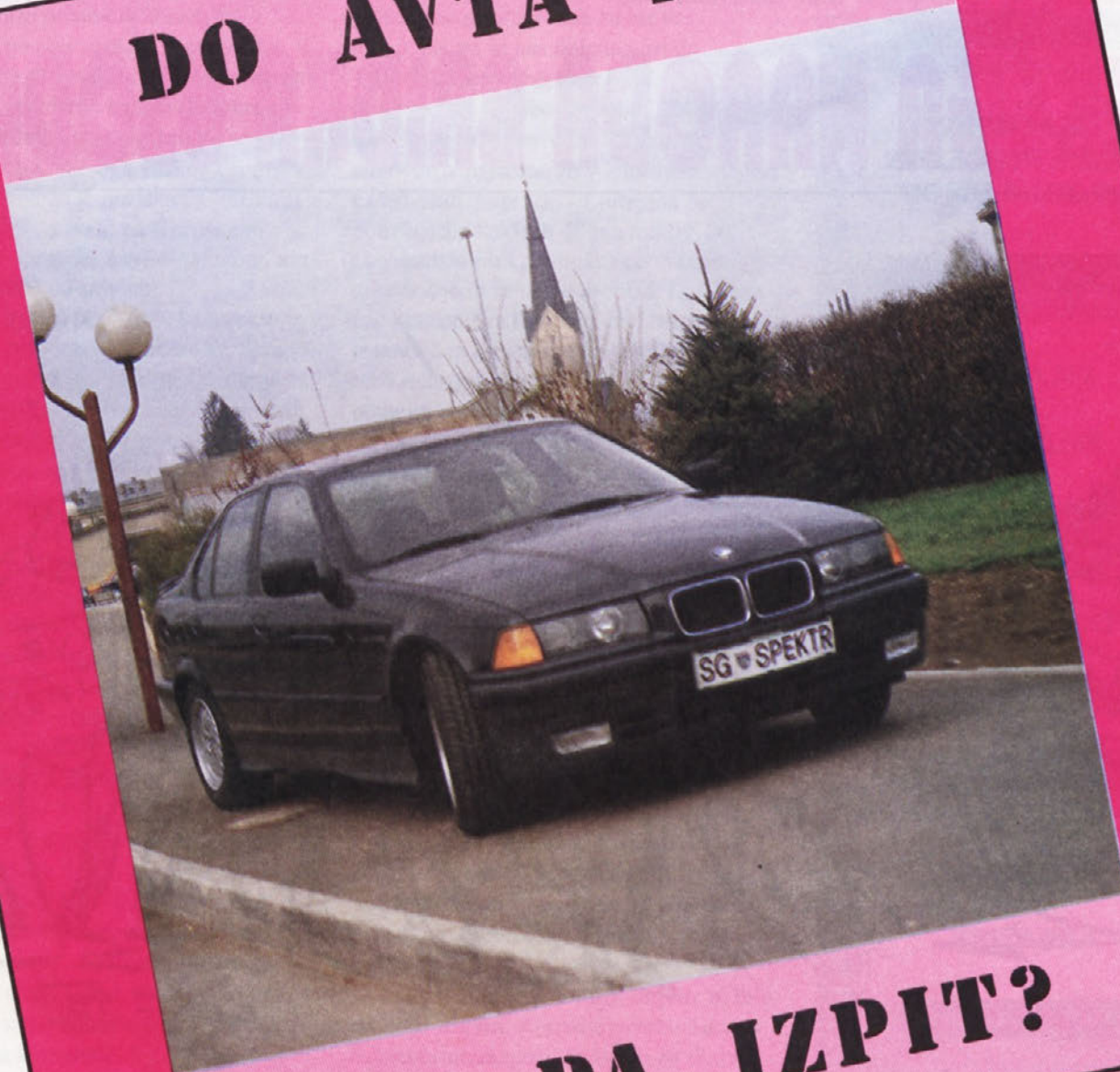
93

OD JAVNOSTI ODVIŠEN ČASOPIS

23. APRIL 1993, cena 100 SIT

DO AVTA ŽE!

KAJ PA IZPIT?

SAGA O TABLAH

Prav zanima me, zakaj me je onidan na Petrolovi črpalki v Mislinji napadel črpalkar s cunjo v roki in mi očistil prednje, pa še zadnje šipe. Saj sem vendar iz prelestne Koroške odhajal in nisem dajal od sebe nobenega vidnega znaka zadovoljstva, pa tudi ne vznemirjenosti. Tudi nisem bil poleg naravne bledice nadnaravno bled ter prepaden nad samo meni znanim dejstvom, da se bom v to prelestnost še isti dan vračal.

Potem pa sem spet neki drugi onidan zvedel, da je mogoč tak napad črpalkarja samo v Mislinjski dolini, kjer je doma nek drug "folk". Ker sem že dolgo vedel, da gre tu za etnično nečisto Korošce, ki so pravzaprav Štajerci, mi je bilo prišepnjeno še dejstvo, da gospod Komljanec tudi tako namrsuje

gospodu Tasiču. Ker pa sem to zvedel samo po zaslugi samozatajitve, mi še zdaj ni jasno, kaj bi se zgodilo na črpalki v Mislinji oni prvi onidan, če bi slučajno gospod črpalkar zvedel za moje nečisto poreklo. Ali gospod Komljanec dodatno plačuje mislinjske črpalkarje, da čistijo voznikom tudi šipe in ne samo denarnice, mi tako najbrž nikoli ne bo jasno. Lepo je pa le bilo, ko sem se pripeljal ponoči nazaj čez Dularja in videl, da Matjaž še vedno spi tako kot zjutraj, ko sem ga zapuščal.

Nauk: "Ko ti zasveti rdeča luč v avtu, se zapelji v Mislinjo. Tudi tam imajo črpalkarji dobre plače, le z Matjaževo zaspanostjo niso obremenjeni."

bm

NEKEGA NARODA BRIDKA USODA

Jezdeci se menjavajo, kljuse ostane isto...

POZDRAVLJENA, KOROŠKA, kjerkoli si že...

Slabi dve leti po osamosvojitvi lahko ugotavljamo, kako prav so imeli tisti, ki so napovedovali, da bo Ljubljana kmalu prevzela vlogo Beograda. In resnično na vseh porah poteka perfidna centralizacija, njen zadnji dokaz pa je delovno besedilo Zakona o sodiščih in Zakona o sodniški službi, ki bosta pomenila temeljito reorganizacijo slovenskega pravosodja. V duhu delovnega besedila pa je zaznati, da bi Koroška prihodnje leto imela Okrajno sodišče, katerega prostornosti pa so na ravni kakšnega večjega vaškega sodišča. Novinarski kolega je oni dan to karikiriral z besedami, češ da bodo na Koroškem poslej sodili samo še kurjim tatovom, kar pa tudi ni daleč od resnice.

V Slovenj Gradcu bi sodili v kazenskih zadevah na prvi stopnji za tista kazniva dejanja, za katera je zagrožena denarna kazen do treh let, v premoženjsko pravnih in odškodninskih sporih pa znesek ne bo smel presegati treh milijonov. V Maribor bi se hodili ločevati, na mariborskem sodišču bi ugotavljali in se pravdali okrog očetovstva in podobno. Ob predvideni reorganizaciji bi slovenjegraško sodišče moralo prepustiti mariborskemu kakšnih 450 zadev, ki jih sedaj rešuje samo, to pa na leto pomeni, da se bo moralo kakšnih 2200 Korošcev voziti v mariborsko sodno hišo.

Seveda imajo v Ljubljani pripravljen odgovor: samo 78 tisoč vas živi v štirih občinah, kar je enako kot v današnji občini Ljubljana Šiška, torej je Okrajno sodišče za Koroško več kot dovolj. Korošci lahko damo kontra: v Sloveniji nas je manj kot dva milijona, kar je za eno malo večjo ulico Tokia, torej lahko imamo v Sloveniji samo župana, nekaj svetnikov in direktorja komunale.

Gre pa za to, da smo Korošci vsa povojna leta izgubljali. Na področju varovanja naravne in kulturne dediščine smo pripeti na jasli Maribora in nimamo lastnega zavoda. Pri službi družbenega

knjigovodstva se moramo zadovoljiti z ekspoziturami, medtem ko imajo druge regije (tudi Zasavje) podružnice. Sedež PTT podjetja je v Mariboru, izgubili smo pokrajinski štab za teritorialno obrambo. Osamosvojitve in vojna pa sta premagali pri tehtanju, ali naj ima Koroška svojo regionalno policijo in le za las je manjkalo, pa bi nas doletela usoda Trbovelj, kjer so izgubili UNZ. Porečete: pa kaj nam bo sedež policije, pa sodišče in razni zavodi! Enega od odgovorov najdemo že v letošnjem razpisu kadrovskih štipendij - Ljubljana bo potrebovala kakšnih 40 pravnikov, 20 ekonomistov itd., Koroška pa zidarje, dimnikarje in še nekaj drobiža. Ljubljana pač koncentrira funkcije, izobražen kader, ustanove in končno - kapital. Obrobje pa tako reducira na periferijo v pravem pomenu besede, iz podeželjanov pa ustvarja vaške Pepčke, ki so zadovoljni, ko pri proračunu pade kakšen milijon več in so navdušeni, ko se od pogače odkrhne tudi kakšna drobtinica za podeželje. V Mežiški dolini je pet osnovnih šol, samo na prevaljski imajo delno opremljeno računalniško učilnico. Ali so predstavljate kakšno ljubljansko šolo brez računalnikov...?

Ali bo slovenska država bogatejša, če na Koroškem ne bo sodišča, kakršnega to okolje potrebuje? Menimo, da ne; prej nasprotno. Ali se slovenski državi obeta razcvet, če bo ukinila koroško železno cesto, namesto da bi jo prilagodili potrebam ljudi in gospodarstva in tako naredili to progo vsaj približno rentabilno?

Je čas vojne in je čas miru. In prav bi bilo, da bi se znotraj Koroške osvobodili duhamornih razprtij, se vsedli za skupno mizo brez fig v žepih in preprečili, da nam ne bi odnesli še tistega, kar nam je ostalo. Pozdravljeni Korošci na Koroškem.

Miro PETEK

IZ VSEBINE

RUDNIK ZAPIRAJO

- DRUGIČ

4-5

POZOR!

AVTOŠOLE V TEŽAVAH

6-7

**VRENJA V
ZDRAVSTVENEM
DOMU RADLJE**

9

**MAMILA NA
KOROŠKEM**

10

**KJE SO VELIKE
RIBE
ČRNE KRONIKE**

24

**NAGRADNA
KRIŽANKA**

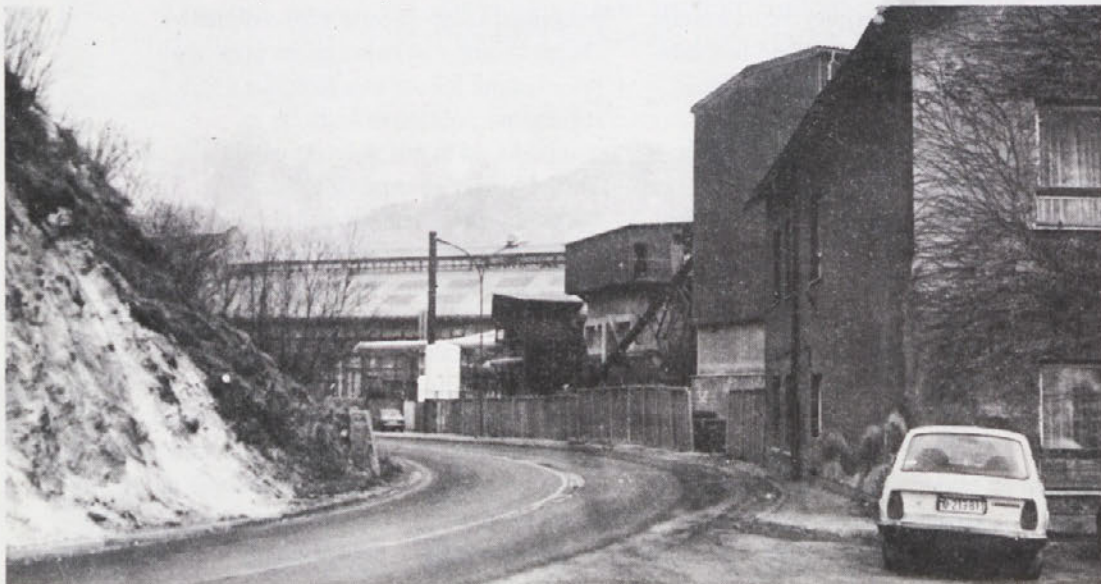
26

KRALJESTVO BO VRNJENO MATJAŽU

Potem, ko so iz mežiškega rudnika mnogi rodovi v več kot tristo letih izkopal preko 18 milijonov ton rude, iz nje pridobili milijon ton svinčeve in cinkove kovine, z izkopičkom držali pokonci gospodarstvo nekaj držav, je očitno prišel čas, ko bo pod Peco spet edino kraljestvo - kraljestvo kralja Matjaža. Bo Rudnik pustil za sabo zgolj opustošenje in revščino, ali pa bo svojim poslednjim upravljalcem privoščil dostojno slovo, je zaenkrat veliko vprašanje.

KDO JE KOGA NATEGOVAL?

Ko je pred dobrimi petimi leti tedanja Skupščina sprejela Zakon o zagotavljanju dela sredstev, potrebnih za postopno zapiranje Rudnika svinca in cinka v Mežici, so med razlogi, ki so jih našli, bili na prvem mestu dotedanji nedosledno izvedeni sanacijski programi. Teh so do leta 1988 sprejeli v takratni Delovni organizaciji kar nekaj, vsi pa so nastali, ker proizvodnja v rudniku ni bila rentabilna. Drugi deli Rudnika, ki so zrasli ob rudarjenju (topilnica, vzdrževalni obrati, tovarne akumulatorjev v Mariboru in Žerjavu) pa niso več pristajali na stalno pokrivanje izgube v Rudniku. Zanj so praviloma porabljali njihovo akumulacijo. V takratnih Rudarskih obratih so sicer iz leta v leto obljubljali doseganje načrtovane proizvodnje in pozitivne poslovne rezultate, njihovi načrti so bili s strani rudarske stroke tudi vedno utemeljeni, zgodba pa se je vseeno iz leta v leto ponavljala. Sanacijski programi so bili neuspešni, ker so predvideli le kratkoročne rešitve. Že na začetku vsakega poslovnega leta pa so bili negotovi zaradi vedno le delnih rešitev pri pokrivanju izgub. Investicije, ki bi jih morali izvajati, so načrtovali brez zagotovljenih virov financiranja. Knapi pa so medtem zapuščali ladjo, za katero je bilo očitno, da se potaplja. Kdor je bil tista leta v Rudniku, se zagotovo spomni, da so bili optimisti v glavnem med vodilnimi ljudmi, na odkopih pa so kopači kar dobro vedeli, koliko je ura. Takrat so namreč še rudarili tisti udarniki, ki so takoj po vojni

O sanaciji in ne o sanaciji okolja bodo morali razmisliti tudi nasledniki

dosegali rekordne izkope bogate rude, ko so dobesedno ropali, da bi zadovoljili gospodo tovariše iz Beograda in Ljubljane. Takrat je bil namreč mežiški Rudnik eden redkih, ki je dajal otipljive denarje. Takrat smo gradili domovino, industrijo, nov čas...

SPET NATEGNjeni...?

Zakon, ki naj bi zagotovil Rudniku dostojen konec je, silno kratek. V njem je zapisano, da se sredstva zagotavljajo za zavarovanje rudnih bogastev, za sanacijo okolja ter za ohranitev neoporečnosti vodotokov in virov pitne vode. Skratka, za postopno zapiranje po programu, ki je bil osnova za sprejem v Skupščini. V programu so zapisani: tehnično tehnološki načini postopnega zapiranja rudnika, ukrepi in aktivnosti za zavarovanje rudišča, ukrepi in aktivnosti za sanacijo okolja, ukrepi in aktivnosti zaradi voda, raziskovalna dela v času

zapiranja, pogoji in ukrepi za nadaljni obstoj in obratovanje elektrarn v jami, ukrepi za zaklonišča, potrebna sredstva in viri sredstev za izvajanje ukrepov in aktivnosti in terminski plan postopnega zapiranja ter obseg in dinamika zagotavljanja sredstev.

Ze tistega davnega februarja 1988 je bilo vsem, ki so imeli dovolj informacij, jasno, da se tudi tokrat pričakovanja ne bodo uresničila. Tudi Zakon je bil kompromis, ki je bil sicer strokovno podkrepjen z vrhunskimi republiškimi institucijami. Osnovna pomanjkljivost je bila, da ni predvidel pokritja izgub iz let 1987 in 1986 (asociacije na sanacijo Slovenskih železarn so zato na mestu!). Nihče se tudi ni obregnil ob vsebnost rude, ki so jo (že spet) obljubljali rudarji in geologi. Ta naj bi dosegala čez 5% skupne kovine svinca in cinka. Na tem predvidevanju je bila ob zapiranju vzporedno načrtovana tudi proizvodnja. Ta naj bi se strokovno

pokrivala. Vsaj vsebnost so v rudniku dosegali prvi dve leti, leta 1990 je ta padla na 4,64%, leta 1991 na 3,99% in lani že na 3,58%. V Mežici pravijo, da so se težave leta 1990 začele zaradi nepokritih finančnih obveznosti in nezmožnosti vlaganja v posodabljanje tehnologije in opreme. Se lahko upravičeno vprašamo, ali ni bilo jasno, kako bo zadeva tekla že ob sprejemanju zakona? Je bilo dobro zapirati oči pred dejstvi?

DRŽAVA PREVZAME RUDNIK...

Leta 1991 je resorno ministrstvo pokrilo nekaj likvidnostnih težav Rudnika in z vložkom postalo večinski lastnik. Popkovina z drugimi, ki so vsi zrasli iz njega, je bila dokončno pretrgana. Postavljen je bil Upravni odbor, ki naj bi sprejemal strateške odločitve, direktor pa odgovarja za poslovanje. To se je v letu 1991 končalo z dobrimi 18 milijoni

izgube (kar je bilo 9,8% v prihodku podjetja), lani pa je izguba dosegla 97 milijonov (kar pa je že 26% prihodka). Toda državo je že 1991 zanimalo, kam daje denar.

proizvodnjo koncentratov nad 10.000t na leto

-pogoj za uresničevanje so vlaganja v obnovo zastarele opreme in prenovo črpalnega sistema

KAJ ZDAJ?

Glede na lanske rezultate je država (zdaj Ministrstvo za gospodarske dejavnosti) očitno na poti, da spremeni koncept dela. Ali to pomeni tudi spremembo Zakona o zagotavljanju dela sredstev za postopno zapiranje Rudnika, se še ne ve. Toda, kot nam je uspelo zvedeti, bo prišlo do razpisa za izdelavo novega programa in projekta za zapiranje rudnika. Takozvana pozitivna jedra naj bi se izločila, nerazporejene (odvečne?) delavce pa naj bi zbrali v "inkubatorju novih programov", kar spominja na "logistični center". Zagotovili naj bi nove vire za plačevanje zapiralnih del, še prej pa izvedli finančno sanacijo Rudnika.

Med vrsticami vsega, kar smo doslej zapisali, je jasno samo to, da se mežiškim knapom ne piše dobro. Če bo prišlo do zapiranja rudnika brez proizvodnje, bo delovnih mest manj. To pomeni nove brezposelne. Slavna diverzifikacija programov v bivšem skupnem podjetju (izraz je še iz časov, ko je bil direktor Drago Krištof) je spravila skupaj resda več samostojnih podjetij, ki pa niso niti dobra, o njihovi perspektivnosti pa je tudi hudo tvegano govoriti. Kvečjemu obratno: vzporedno z manjšanjem števila delovnih mest v rudniku so padala delovna mesta tudi v Tovarni opreme, Elmontu, v akumulatorski tovarni v Žerjavu pa se tudi ne morejo pohvaliti z novimi. Lastninjenje zna to število še zmanjšati in gornji del Mežiške doline bo dobesedno na psu.

Pristanek iz sveta iluzij in lažnih obetov, kompromisarstva in metanja peska v oči sebi in drugim bo žal spet trd. In spet žal pretrd za tiste, ki jim v teh letih, kar gre z Rudnikom navzdol, ni uspelo iz časa in priložnosti iztržiti vsaj toliko, da bi imeli kakšen del materialne gotovosti za prihodnost. Pa se to vleče že kar desetletja. Od tistih knapov, ki imajo zdaj take pokojnine, da komaj preživijo, do sedanjih, ki ne vedo kako in kje bodo pokojnino učenali. Da o njihovih otrocih ne govorimo. Za razliko od tistih, ki so znali pravi čas izkoristiti prave priložnosti. Tokrat jih ne bomo imenovali, ker govorimo o kraljestvu kralja Matjaža. Spet bo imel svoj mir. Spodaj v dolini pa bo hrumelo...

Edi Prošt

KOCKA JE PADLA

19. aprila 1993 bo ostal v zgodovini mežiškega rudnika svinca in cinka datum, ko je bila po štirih stoletjih sprejeta odločitev o prenehanju odkopavanja svinčeve in cinkove rude. Upravni odbor podjetja, na čelu s predsednikom Mirom Pivkom, sicer podsekretarjem v Ministrstvu za gospodarske dejavnosti, se je za to odločil na osnovi lanskih in letošnjih poslovnih rezultatov. Ti so vsi v rdečih številkah. Teden dni pred prvomajskimi prazniki se je tako začel postopek za prenehanje rudarjenja v gornji Mežiški dolini, v rudniku pa morajo v desetih dneh pripraviti nov načrt zapiralnih del za letošnje leto.

Na tiskovni konferenci, ki so jo pripravili ob tej priložnosti v Mežici, je bilo slišati poleg te odločitve tudi dobro vest, da bo konec aprila pripravljena študija o vzpodbujanju podjetništva v Rudniku. Pripravljajo jo v Ministrstvu za delo, družino in socialno varstvo. Študija naj bi dala osnove za prestrukturiranje, še kako pa bo morala odgovoriti na vprašanje, kam z viški delavcev. Nekaj smo slišali tudi o programu, ki je pripravljen zdaj. Že kar na začetku so namreč povedali, da viški bodo in da je na prvem seznamu 28 delavcev. To sicer v primerjavi z vsemi 258 zaposlenimi ni alarmantna številka, ob stiski, ki sicer obvladuje dolino, pa vseeno visoka.

Upravni odbor je odločitev sprejel v skladu s programom, ki je predvidel ob slabši vsebnosti rude (posledica tega in padca cen svinca in cinka na londonski borzi za 32 oziroma 46% so negativni poslovni rezultati) pospešena zapiralna dela. Pripravljen mora biti nov projekt dokončnega zaprtja rudnika in variante za presežne delavce.

Na novinarski konferenci je predsednik UO zagotovil, da so bila doslej sredstva, ki jih je zagotavljal Zakon namensko uporabljena, sicer pa pod stalno kontrolo ustreznih republiških inšpekcij. Za letos bodo zagotovljena v republiškem proračunu, kasneje pa prilagojena novemu zapiralnemu projektu. Za odločitev, kdaj ali sploh Rudnik potopiti, še manjka bistvena podlaga, to je hidrogeološka študija. Ta bo odgovorila na vprašanje, ali in kako, bo podzemno jezero z 1,5 milijoni kubiki vode vplivalo na kakovost pitne vode v širšem področju Pece. Da gre za silno resne odločitve, samo podatek, da bi polnjenje tega jezera trajalo 30 dni, toda črpalke bi zalilo v uri in pol in od takrat vrnitve ni. Črpanje je sploh velik problem, saj je tudi daleč največji strošek zapiranja.

Kako se rudniki zapirajo, imamo zapisano v rudarskem zakonu in postopek ni niti najmanj enostaven. Vseeno gre za tehniko, ki je obvladljiva. Usodnejša je odločitev zaradi delovnih mest, ki jih bo v dolini spet manj. Ne samo za tiste knape, ki zdaj še imajo delo, vse večji problem postaja perspektiva doline za generacije, ki trkajo na vrata. Žal je to trkanje vse bolj pogosto na vratih Zavoda za zaposlovanje.

Mehanizacija, ki ni nikoli izpolnila pričakovanj

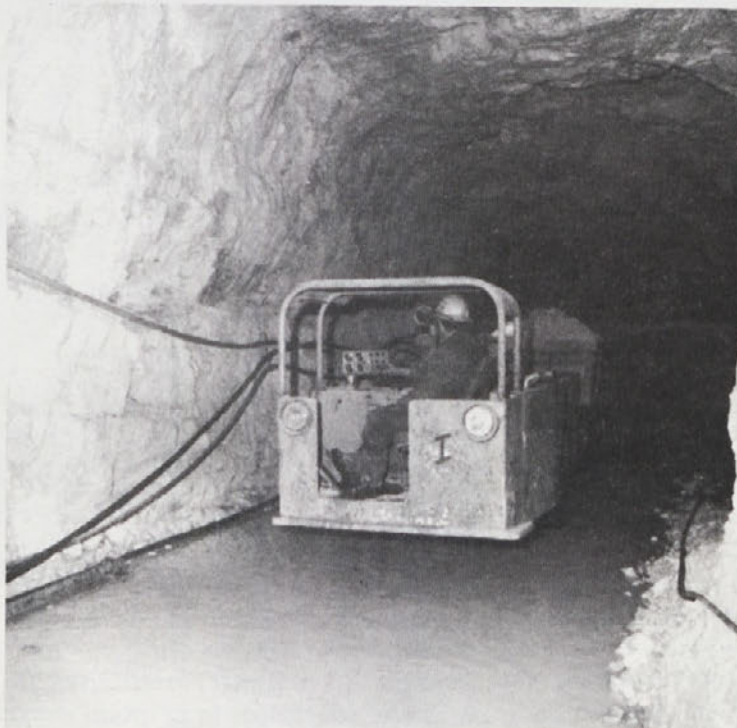
Dala je narediti novo študijo, tokrat o alternativnih možnostih pridobivanja svinčevega in cinkovega koncentrata. Spet je študijo delal Inštitut za ekonomska raziskovanja - tako je bilo tudi pred sprejemanjem Zakona. Ugotovitve študije so naslednje:

-vse proizvodne variante predvidevajo izkop nad 140.000t rude na leto, z vsebnostjo kovine nad 5% ter

-vlaganja se ne pokrivajo s poslovnimi rezultati

-vse proizvodne variante so slabe...

Za primerjavo: v letu 1992 so izkopali 152.115t rude, toda z vsebnostjo komaj 3,58% Pb in Zn. Varianta, ki jo v Rudniku ocenjujejo za najmanj slabo pa predvideva izkop 188.700t rude z vsebnostjo 5,63% Pb in Zn...

Na koti + 300 Rudnik so še poglobili in z njim tudi krizo

Nesoglasja med koroškimi avtošolami

POZOR, avtošole v težavah!

Če še nimate vozniškega izpita, lahko na Koroškem pridete do njega v šestih avto šolah. Relax (Muta), Planinšič (Vuzenica), Motomentor (Dravograd) in Plamen (Slovenj Gradec) so zasebne avto šole, obstajata pa še dve družbeni v sklopu AMD Ravne na Koroškem in AMD Slovenj Gradec, ki se lahko pohvali tudi s svojo izpostavo v Radljah ob Dravi. Jasno, da med njimi vlada konkurenca. Toda ta je vsaj zaenkrat še kako divja, saj se vodilni možje omenjenih avtošol ne morejo med sabo dogovoriti niti za enotno ceno ene ure vožnje kandidata za izpit.

"STOP nespoštovanju predpisov," meni del ljudi iz koroških avto šol.

Prava inflacija avto šol pri nas, do katere je prišlo v samem začetku devetdesetih let, je glavni razlog za današnjo krizo te dejavnosti. Samo na Koroškem so v minulih nekaj letih prenehale delovati štiri avto šole, ki niso bile sposobne preživeti: Promtor (Ravne na Koroškem), Štajmec (Dravograd), Lekon (Radlje ob Dravi) in ZŠAM Slovenj Gradec.

Promtor je ustanovil Janko Torej, ki je bil v tistem času, to funkcijo pa ima še danes, vodja avto šole AMD Ravne na Koroškem. Koroška regija je enostavo premajhna, da bi preživljala tolikšno število avto šol. Ob vsem tem pa trpi kakovost izobraževanja bodočih voznikov, saj so danes delujoče avto šole v tekmi za preživetjem nekako kar pozabile na svojo osnovno obveznost. Tako se vse več časa posveča sestankovanju, zadosti otipljivega dogovora pa med šefi koroških avto šol še ni.

Po veljavnem zakonu so pogoji za ustanovitev avto šole v Sloveniji naslednji: vsaj dva zaposlena s spričevalom

inštruktorja, dva vozila in prostori za izvajanje teoretičnega dela izpita. Avto šola mora biti registrirana kot podjetje, za vodenje le te pa se ne zahteva direktorska izobrazba. Za inštruktorje se zahteva izobrazba četrte stopnje in tri leta voznških izkušenj. Med inštruktorji pa je v koroških, tako kot tudi drugje po Sloveniji, največ honorarnih sodelavcev. Ti v večini primerov delajo več, kot je glede na njihov status dovoljeno po zakonu o delovnem razmerju. In tu je poleg cen glavno jabolko spora med avtošolarji!

Ivo Pristovnik z ministrstva za notranje zadeve (oddelek za upravno pravne zadeve) na to pravi: "Z vodilnimi možmi koroških avto šol sem se pogovarjal trikrat. Velik problem je, ker je velika ponudba, zavlada pa je nelojalna konkurenca. Na Koroškem bi morala učinkoviteje posredovati inšpekcija dela in SKD s preverjanjem odvajanja dajatev in prispevkov. Mi vršimo nadzor nad delom avto šol z občasnimi kontrolami, v primeru Koroške pa smo napisali tudi ovadbo zoper gospodarski postopek. O

tem, za katero avto šolo gre, ne bi govoril. Še naprej bomo prisotni s kontrolami, ki pa bodo še bolj temeljite in morda tudi pogostejše." Iz tega lahko zaključimo, da ostaja na Koroških samih, da se med sabo dogovorijo.

Kot vse kaže, je zdaj glavni cilj, da se dogovorijo za enotne cene. Na zadnjem sestanku so se skoraj vsi strinjali s ceno 1000 SIT za uro vožnje in bili za ponovno plačevanje tečaja (2000 SIT). Za takšen dogovor ni bila zasebna avto šola Plamen. Marjeta in Anton Pavlič sta navedla naslednje razloge: "Zdi se nama nesmiselno podpisovati sklep o soglasju glede enotne cene, če pa se že vnaprej ve, da se tega pravzaprav nihče ne bo držal. V naši avto šoli smo začetniki, ko pa smo se pričeli ukvarjati s to dejavnostjo, smo bili deležni vsega drugega, samo podpore ne. Prisotno je bilo trganje plakatov, da o drugem ne govoriva. Sva mnenja, da se danes cene oblikujejo prosto. Vsakdo pač ima svoj izračun in tako ga imamo tudi v Plamenu".

Besede Pavličevih pa je delno potrdila tudi izjava Franca Planinšiča: "Res, da

Avto šola Plamen na zadnjem sestanku ni bila za enotno ceno. Pravijo, da to nima smisla. Nekdo pa jim je na plakat le pripisal drugo ceno.

smo se dogovorili za ceno 1000 SIT za uro vožnje, toda malokdo se je držal. Mislim, da ima AMD Slovenj Gradec ceno 990 SIT, kar me seveda moti. Relax se je menda spustil še nižje. Sam imam ceno 1000 SIT za uro vožnje. Moram pa poudariti, da osebno v avtošoli v prvi vrsti vidim

V AMD Ravne na Koroškem smo bili že od vsega začetka, ko so se pojavljale zasebne avto šole, za združenje, dogovarjanje, vendar do tega ni prišlo. Že res, da smo društvo, vendar je na naši strani tradicija. Imamo dolgoletne izkušnje in ves čas veliko delamo na preventivi v

L⁴ AVTO ŠOLA L⁴
SLOV GRADEC PLAMEN
OBVEŠČA DA JE TEČAJ BRES
PLAČEN IN DRUŠTVENI ISPIT
Telo FON (41-906) ALI Tudi preko
HITRO (43-830) VARNOST JE NAŠA
VARNOST

-Eden od "plakatov" je zašel tudi v naše uredništvo. Plakat je bil menda obešen v Črni na Koroškem

bodočega voznika. Samo pogledajte, koliko ljudi umre na naših cestah. Kandidat je zame bog. To delo opravljam že 15 let in se vseskozi držim tega načela. Sploh je bila napaka uprave za notranje zadeve, da

prometu."

Stanko Miglič, šef Motomentorja, je oseba, ki si je vseskozi najbolj prizadeval, da bi prišlo do dogovora med koroškimi avto šolami. Zdaj se je sicer nekaj

Vsi so mnenja, da je potrebno dati prednost kakovosti. Kako pa je v resnici?

je dopustila tolikšno število avto šol. Pri tem se je izgubila kakovost, ki je pri celi stvari najvažnejša. Z lastno avto šolo imam izgubo, vendar to pokrivam s trgovinsko dejavnostjo."

Janko Torej, vodja avto šole AMD Ravne na Koroškem: "Poskušal sem z zasebno avto šolo, vendar sem to opustil zaradi anarhije, ki vlada na tem področju. O vsem bi morala odločati kakovost dela, finančna kontrola pa bi morala biti strožja.

premaknilo, vendar se še zdaleč ni vidno izboljšalo. Tako velja za morebitno dokončno rešitev sprejetje nove zakonodaje. Vse dotlej, morda pa še tudi potem, bomo poslušali razne zgodbe o kraji kandidatov, prekomernem delu honorarnih inštruktorjev, skratka nespoštovanju pravil. Zakonodaja je na tem področju itak šibka.

Rok Tamše

Janko Cvitanich, predsednik izpitnega centra iz Slovenj Gradca, nam je povedal nekaj o vse večjem številu avto - šol v Sloveniji in posledicah le tega, postregel pa nam je tudi s statističnimi podatki o uspešnosti koroških avto - šol: "V zadnjih treh letih je v Sloveniji naraslo število avto - šol od okoli 85 na 230, saj je zakon omogočil ustanavljanje zasebnih avto - šol. Čakalna doba kandidatov za opravljanje voznškega izpita se je sicer občutno zmanjšala, vprašanje pa je, če avto - šole dosegajo pričakovano kakovost. Konkurenca in boj za kandidate sta prinesla nekaj dobrih, a na žalost tudi nekaj slabih stvari.

Izpitni center v koroški regiji s sedežem v Slovenj Gradcu ocenjuje kandidate, ki jih pripravlja trenutno šest avto - šol. Uspeh na voznškem izpitu na tem območju se sicer rahlo dviga in je znašal v letu 1992 pri teoriji 59,4%, pri vožnji pa 62,4%. V istem letu je bilo pri izpitni vožnji uspešnih kandidatov pri avto - šoli AMD Slovenj Gradec 77%, Motomentorju 60%, AMD Ravne na Koroškem 59%, Plamenu 58%, Relaxu 52% in Planinšiču 44%.

Uspeh koroških avto - šol v prvih treh mesecih 1993:

Teorija Vožnja

Planinšič	67%	54%
AMD Ravne na Kor.	66%	55%
AMD Slov. Gradec	62%	74%
Relax	57%	53%
Plamen	48%	56%
Motomentor	44%	75%

Bodoči kandidati nimajo na izbiro le avto - šolo, ampak tudi inštruktorja, ki odstopa po kakovosti. To so tisti, ki imajo nad 70% uspeh svojih kandidatov. Ti so:

AMD Slovenj Gradec: Ivan Garbus, Boris Goljat, Stanislav Jeseničnik, Stanislav Mlačnik, Dragan Zemljic, Edo Vižin, Robert Gaber, Robert Stopar, Ivan Sedar.

AMD Ravne na Koroškem: Anton Ažnik, Franjo Ferlin, Franjo Uršnik, Ivan Ivartnik.

Motomentor: Stanislav Miglič, Srečko Gostenčnik,

Plamen: Anton Pavlič, Franc Smagej, Marana Tamše.

Relax: Aleš Šemrov, Franc Konečnik, Alojz Pikalo.

V primerjavi s slovenskim povprečjem je pri izpitnem centru v Slovenj Gradcu uspeh pri teoriji boljši za 1,4%, pri vožnji pa boljši za 6%. Predsednik slovenjgraškega izpitnega centra Janko Cvitanich nam je zagotovil, da uspeh ni tako dober, da ne bi mogel biti še boljši. Poleg tega pa se pripravlja tudi nova zakonodaja o cestnem prometu, ki naj bi bila sprejeta do konca leta. Predvidene so novosti, zlasti v zvezi s poučevanjem kandidatov in učinkovitejšo kontrolo nad tem vzgojno - izobraževalnim procesom.

Portret, ki bi mu Muta lahko dala zlat okvir

MARIJA GEROLD

Sama sem zvečer, ko se odpravljam k njej domov, še vedno trdno prepričana, da bom govorila z njo samo o njej. Pozvonim; ko odpre, se mi prijazno nasmehne, njeni trije mucki in prelep belo rjav pekinezer pa se ji motajo med nogami. Povabi me v kuhinjo, kjer ima na mizi pripravljenih nekaj člankov, ki so bili napisani o Bistrici, osnutek, o čem mi bo govorila in nekaj dokumentov, ki potrjujejo resničnost njenih že več kot šest let starih trditev.

Prav nič vam kot ekonomistki in uslužbenki banke ne bi pripisala takšno odločnost pri zavzemanju ohranjanja lepote ene najlepših dolin v Sloveniji. Krhki ste, še zlasti v družbi nepopustljivih moških. Moč, kje je ta moč v vas?

Kot da bi ji bilo nerodno, se mi vljudno gasmeje, potem pa le pove: "Ze vseskozi imam rada naravo in me je bolelo vsako nasilno in nekoristno spreminjanje njenega stanja. Imela sem možnost kot delegatka, še v prejšnjem sistemu, marsikaj povedati. Res so se mi velikokrat smejali, predsednik občine in izvršnik sta pred leti celo kričala name, ko sem izpostavila problem Bistrice. Pa mi aroganca predvsem občinskih struktur ni pognala strahu v kosti. Zdi se, da sem celo tu črpala moč za nadaljno iskanje in poglobljanje. Še predno so se ustanovili Zeleni v Sloveniji - tudi v Dravski dolini (december 1989 leta), sem s pomočjo prijateljev in somišljenikov dosegla, da se je govorilo o nas. Če ne drugega, so eni začeli razmišljati..."

Muta je vaš problem, vseskozi napolnjuje in zapolnjuje vaš prosti čas. Prav gotovo vam prebivalci Mute pri delu pomagajo, so vam hvaležni... Za njihove lepote teče vaše delo in delo Zelenih nasploh...

Spet tisti nežen nasmeh z bolečino v sebi. "O, da, navadni ljudje prav gotovo čutijo tako kot mi. Boli pa to, da so na odgovornih mestih v

Ko sem jo oni dan poklicala po telefonu in izrazila željo, da bi rada malo poklepetala z njo in si tako načrtala skice za portret, ki bi ga naj naredila, je bila sila skromna: "Pa rajši ne mene, govoriva o Bistrici, to je naš problem". Z muko jo le pripravim, da se sestaneva. Pogoj, ekologija.

občini velikokrat bili Mučani, ki za svoj kraj sploh niso poskrbeli. Poglejte samo, koliko možnosti imamo za razvoj turizma! Se enkrat, dolina Bistrice je tako lepa, da bi je skorajda ne mogli primerjati še s kakšno. Čisto ob vznožju Bistrice leži hribovski zaselek Pernice z nekaj nad tisoč metrov nadmorske višine, do katerega ne pelje normalna cesta. Pa z zavistjo pogledamo čez mejo, kjer ima sosednji kraj Pernic - Sobote vse, kar si lahko poželite: lepo cesto, trgovine, turistične postojanke, skratka, ves kraj je turistično urejen. Pa so naši vrli možje še tisto malo možnosti (denarne seve), ki so je imeli priložnost udeležiti v praksi, prenesli v občinsko središče v Radlje, namesto da bi jo zadržali v domačem kraju. Cel kup naravnih znamenitosti imamo, pa cel kup ljudi, ki so se in se še ljubiteljsko ukvarjajo s kulturo, pa jim nihče ne pomaga. Celo tako daleč smo prišli, da ni več denarja za vzdrževanje kovaškega muzeja na Muti, pa da razmišljajo o biti in ne biti knjižnice. Kam bomo prišli, če bomo tako banalno trgali in uničevali kulturne potrebe! Tudi z njimi bi lahko k nam vabili turiste".

Je stanje res tako zelo črno? Svetlih točk ni?

"Lepote narave so! To vedno trdim! Le da smo mi brezbržni! Pravzaprav, glejte, otroci so odkrivali črna odlagališča. Ni to žalostno! In ko smo jih že enkrat odkrili, sem predlagala možem, občinskim, da se okolja počisti in da se na prej zasvinjana mesta postavijo kontejnerji, ki bi tako morda

celo prevzgjajali ljudi. Toda glejte, kontejnerji so dragi! Kdo bo dal denar zanje - na občini trde, da v proračunu denarja ni. In tako naj torej vzgajamo in privzgajamo..."

Povejte mi kaj o Zelenih....
"Ze od vsega začetka, kar naša stranka, to je Zeleni zgornje dravske doline obstaja, sem njen tajnik. Stranka šteje okoli 80 članov, vseskozi zelo aktivnih pa je petnajst, morda kakšen več. Ko smo pričeli z delom, smo imeli goro načrtov, pa veliko notranje moči in elana. Toda, ko vidiš, da je najodgovornejšim prav vseeno, kaj se dogaja z našo naravo, te boli, strašno boli in bi na trenutke najraje odnehal. Zdaj se je dogodil še razpad naše stranke in cepitev na dva dela. Kaj bo z nami, ki živimo daleč od centra, še ne vem, mi je pa strašno hudo!"

Torej kanite nehati...?

"Ne, nikoli ne bom nehala, ker v srcu ostajam zelena. Saj ne bomo mi, ki nam je vseeno, kako živimo, trpeli na izčrpani in uničeni zemlji! Ne, naši otroci in njih mladež ne bo poznala vonja gozdov, petja ptic! Zanje naj bo ta moj in mojih somišljenikov skromen prispevek!"

Vam leži še kaj v srcu...Odklečno, pa vendar po žensko nežno de: "Zapišite, da je elektrarna Golica - Koralpe največja črna gradnja doslej! To pa zato, ker dovoljenja krajanov nikoli niso dobili. In da je to neoprana sramota tako za Avstrijo kot za Slovenijo. Zdaj so nove oblasti celo še bolj arogantne. To za nas pomeni kršitev meddržavne pogodbe.

Povejte tudi, da še zdaj nimajo dovoljenja za obratova-

nje, ker še zmeraj velja sklep skupščine Republike Slovenije od 31. julija 1990 leta, ki pravi, da z delom ne morejo pričeti prej, dokler ne odpravijo vse pomankljivosti. Te pa so! Recimo razpoke. Vprašanje je, če je njihovo injekciranje že končano in če je bilo uspešno. Tu so še potresi. Nihče ne more trditi, da ne živimo na potresnem območju, ker to sami najbolj čutimo in občutimo, saj je bilo v zadnjih nekaj letih kar nekaj potresov. Kaj, če enega teh jez ne vzdrži?! Vidite, tako Slovenija VSTOPA V EVROPO PREKO 90 meterskega jezcu Golica - Koralpe z 23 milijoni zajezenih NAŠE reke Bistrice! Ta nam namesto lepote prinaša nepretrpane noči! Kajti, pomislite: odvzem štirih petin reke Bistrice ni mala stvar! Gre za vsesplošno uničenje doline in za psihološko uničenje ljudi, ki živijo na meji z Evropo! In tako bom zmeraj trdila, da je to najdražja in ekološko najbolj umazana energija!"

Ko v temi hodim proti domu in mi pomladni vetrič prepiha dušo, mislim nanjo. Na Marijo Korajžo, ki bije boj z gluhimi. Z ljudmi, ki so že zdavnaj prodali svojo dušo bogvedikakemu napredku, tehnologiji, tuji in čudni znanosti. Na ljudi, ki pozabljajo svoje korenine in ki nikoli na šver niso lovili po njeni ledeno mrzli vodi in ki je niso nikoli pili. So, ko so pisali papirje, podpisovali takšne in drugačne študije in si zadovoljno meli roke ob slikanju gore denarja, so: DRAGI GOSPODJE IN GOSPE! so vedeli, kje je Muta?

Ko hodim v temi proti domu, si rišem sliko doline, ki sem jo že kot otrok imela najraje. Mogočno šumeče vodovje, skale na eni in travnike na drugi strani. Bo slika kdaj živila.

Tončka Repnik-Vrhnjak

Tudi v zdravstvenem domu Radlje je zavrelo

Kot pacienti, torej čakajoči v ambulantnih čakalnicah, se večkrat tudi neupravičeno jezimo samo na zdravnike in sestre (potrkajmo na vest), ne da bi se vprašali, kaj se dogaja za tistimi vrati, v katere upiramo svoje poglede in nergamo. Ni dvoma, da sploh ne pomislimo tudi na slabo voljo medicinskega osebja, ki se že nekaj mesecev nabira v živčno vojno. Ja, res je, tudi v zdravstvenem domu Radlje so medsebojna trenja že dosegla vrelišče. Zakaj, pa pojdimo po vrsti.

Bolj ali manj vsi vemo, da se je spremenil sistem zdravstvenega zavarovanja, ki je strokovno zdravstveno osebje spremenil v servisno službo za zavarovalnice. Medicinske sestre so postale administratorke, množica najrazličnejših papirjev, podatkov (mnogi so skregani z zdravniško etiko in služijo samo zavarovalnicam) in statistiki jim ne dopuščajo več doslednega strokovnega dela, zaradi česar so se odločile za ta poklic. Da ne rečemo, da bi več kot 60% administrativnega dela, ki je sedaj na plečih medicinskih sester, lahko opravljal kdorkoli, bodisi čakajoč na delo ali študent za honorar.

In medtem, ko so v zdravstvenih domovih zmanjševali število zaposlenih, so jih zavarovalnice nenehno povečevale. Denimo v Zdravstvenem domu Radlje, ki je po svojih enotah razdrobljen v Radljah, Vuze-nici, Ribnici, Podvelki, v

Breznu in Ožbaltu, je bilo leta 1991 zaposlenih 71, danes jih je 65, s čistilkami in hišniki vred.

Zaradi nizke prispevne stopnje in nenehnega zao-stajanja za republiškim povprečjem so se v Radljah morali sprijazniti z nečloveškimi normativi: en zdravnik in ena medicinska sestra. Vse to pa je kot posledico нареkovalo čudežne finančne čarovnije, dobršno mero potrpežljivosti in nenazadnje entuziazem zaposlenega zdravstvenega osebja.

Toda pustimo to, to je bila uvodna zgodba, v Zdravstvenem domu Radlje pa sta še dve. Ena je povezana z računalniki, druga z direktorjem Zdravstvenega doma Radlje, in obe imata skupne imenovalce - prepire, nezadovoljstvo in slabo voljo.

Ko so v Zdravstvenem domu Radlje dobili računalnike in so medicinske sestre upale na boljše čase, se je vse skupaj

samo še poslabšalo. Vsi so pričakovali uvajalni tečaj za delo z računalniki, zakar se je ponudil direktor dr. H. Vidoz in odpustil tiste, ki so za to izobraženi. In ko so vsi pričakovali vsaj nekaj inštrukcij, jih je direktor pustil na cedilu.

Kje je torej znanje, ki nam ga je obljubil? In zavrelo je popolnoma. Brez znanja, brez tečaja so se morale medicinske sestre same spoprijeti z "neumnimi" zdravstvenimi računalniškimi programi, pogosto so delale po službi, pa še vse jim je šlo narobe. In direktor - uvajalec, ta se je samo nasmihal in jim ponujal poceni shujševalno kuro.

Samo za primer povejmo, kako je izgledala soba v zobozdravstveni ambulanti. V čakalnici polno pacientov, sestra vsa nervozna pred računalnikom, terapevt zahteva pomoč asistenta in nena-doma.... le kaj drugega, kot izbruh napetosti.

In tako je bilo v vseh ambulantah. In bolj kot so delavci pritiskali na direktorja, bolj se je ta nasmihal in se tolažil, da bi bilo v vsakem primeru tako. In ko smo se pozanimali, kako so se drugod srečali z računalniki, so nam povsod postregli vsaj z nekajurnim uvajalnim tečajem.

Po sledi vsega tega nezadovoljstva lahko sklepamo, da je problem zdravstvenega doma v Radljah pravzaprav direktor, ki ni kos svoji

funkciji. So takšni, ki to trdijo glasno, pa tudi takšni so, ki raje molčijo. "Dežurni krivec" za vse pa je glavna sestra, ki ji je direktor že dosedaj prenašal vse odgovorne naloge in vsi se obračajo le nanjo.

Zdravstveno osebje v Radljah se sprašuje, kaj sedaj? Vsi dobro vedo, da je glavna sestra preobremenjena, da so od prvega do zadnjega tudi zdravniki nezadovoljni, a tihi. Da ne bodo imeli dlake na jeziku, je bilo pričakovati ob zbiranju nezadovoljnih podpisov kot peticijo za sejo sveta, kjer naj bi direktorja ocenili po predpisanih zahtevah, a so to točko preložili na kasnejšo sejo. In medtem, ko so eni kar lepo tiho in samo čakajo, kdaj bo počilo, so drugi obupani in prepričani, da je za vse nezgode v zdravstvenem domu vendarle kriv direktor, ki v njihovih očeh ni več to, kar so mislili. Zaradi svojega neodgovornega odnosa do sodelavcev, posmehljivega značaja in takšnih ali drugačnih kadrovskih igr.

Nekateri so pač takšni, da dodobra poznajo svoje pravice, dolžnosti pa prenašajo na druge ali pa nanje preprosto pozabljajo. Ob novi zdravstveni zakonodaji pa smo se znova mukoma učili plavati, ko so nas vrgli v vodo. Nas bodo ob kakšni morebitni novi zakonodaji znova vrgli v vodo nevedeč plavanja? Sicer pa je to že kar v navadi v naši mladi državi, kajne?!

I. Fasvald

SGP KOGRAD DRAVOGRAD
P O D J E T J E
I G E M
O T I S K A N J V R H

Oskrbimo vas s kvalitetnimi gradbenimi materiali po ugodnih cenah. Posebej še z:

- IZOFAS suhomontažno fasadno oblogo
- ukrivimo in polagamo betonsko železo in mreže
- vse vrste betonskih mešanic
- KO—TLAK plošče
- betonski zidaki in druga betonska galanterija
- separirani agregati
- kritina BRAMAC pod najugodnejšimi pogoji

SE PRIPOROČAMO

VREDNO JE ZAČETI ZNOVA

Z OKROGLE MIZE O MAMILIH

Javna občila v zadnjem času veliko poročajo o razširjenosti mamil med slovensko mladino. Tudi na Koroškem je vse več takih, ki preizkusijo ta ali oni način drogiranja, in vse več se jih drogi tudi podredi.

Ceprav o drogah večina starejših ne mara niti slišati - kot da bi tako lahko obvarovali pred njimi svoje otroke! - je vendarle med nami vse več tudi ljudi, ki bi želeli pomagati zasvojenecem, da bi se rešili sužnosti, ki vodi v gotovo smrt, oziroma ki bi hoteli otroke voditi po poti svobodnosti, nezasvojenosti. Med njimi so gotovo člani Kluba staršev za boljšo šolo in Odbora projekta Droga, osveščanje in zdravljenje, ki delujeta na Osnovni šoli Prežihov Voranc in sta v četrtek, 15. aprila, organizirala v Hotelu Merx na Ravnah okroglo mizo o mamilih in možnostih zdravljenja zasvojenecem.

Okrogle mize so se poleg organizatorjev, osnovnošolcev in dijakov gimnazije, socialnih in zdravstvenih delavk ter predstavnikov UNZ in sekretarja za družbene dejavnosti Marjana Berložnika udeležili tudi predstavniki društva Sviti iz Kopra in predstavnika slovenskega Karitasa Zvone Horvat Znidaršič in portoroški župnik Franc Prelc. Namen ravneske okrogle mize je bil razgrniti problematiko zasvojenosti med mladimi in na podlagi izkušenj, ki jih imajo na Primorskem, nakazati poti reševanja tudi za mlade odvisnike na območju Koroške.

ZA MAMILA VSE BOLJ RODOVITNA TLA

Ceprav mamila na Koroškem niso tako razširjena kot na Obali, so po besedah dr. Marije Vodnjov zadnji dve leti tudi tod na svojem strašnem, zmagovitem pohodu. Povečale so se možnosti prekupevanja in hitrega zaslužkarstva, po drugi strani pa je zaradi velike brezposelnosti vse več mladih, ki tavajo skozi življenje brez cilja in brez pametnih opravil. Ni jih težko pridobiti za "dogajanje", ki ga predstavlja gojenje drog,

trgovanje z njimi ali uporaba. Veliko je tudi otrok, ki se iz različnih vzrokov znajdejo osamljeni, prepuščeni lastnemu iznajditelstvu in srečanju s tako skrivnostno, na prvi pogled osrečujočo, v resnici pa tako pogubno in usodno stvarjo, kot je mamilo.

Droga je le ena od različnih vrst sredstev za omamo, ki ji danes zapadamo ljudje. V času vsakovrstnih specializacij je vsakdo z nečim zasvojen. Če ne z drugim, pa s televizijo, ki pogosto nadomešča družinske pogovore in ustvarjanje pristnih medčloveških odnosov med člani družine.

"Življenska pota so neznana, često čudna. Pretresljivo lepa so lahko, če jih znamo usmerjati tako, da ostanemo ali POSTANEMO svobodni, nezasvojeni. Služnost nas ovira na poti do sreče, ki jo moramo dosegati vsak dan sproti. Uspeli bomo, če bomo spletili mrežo pristnega prijateljstva, prijeten občutek doma, medsebojnega zaupanja. V takih razmerah ni omame."

Franc Prelc, duhovnik

Razen tega, da v nekaterih podjetjih uvajajo za družine ubijajoči celodnevni delovni čas, se mnogi starši zaradi slabega zaslužka pehajo še za dodatnim delom. Tako ni čudno, če so si s svojimi otroki pogosto tujci. Taki otroci v svojih stiskah ne morejo pribežati k njim, raje bežijo v omamo.

Niso le droge pribežališče mladih. Kot je pokazala anketa, ki jo je opravila skupina učenk z OS Prežihov Voranc na vseh osnovnih šolah v Mežiški solini, se veliko esnoynošolcev že zelo zgodaj speča predvsem z alkoholom in cigaretami. Alkohol je poskusilo 66 % osnovnošolcev, 30% že pred 5. razredom, kadi 13% učencev, polovica teh si redno kupuje

cigarete. Stevilni starši sprejemajo pitje in kajenje otrok kot nekaj normalnega, zato je tudi vse več takih, ki gredo še stopnjo dlje in poskusijo tudi drogo.

DROGA JE USODNA

Kdor se da zasvojiti drogi, je zagotovo stopil na pot smrti. Človeka, ki mu sprva pričara občutek ugodja in lažne sreče, pozneje duhovno zasušnji, nakar mu uniči organizem. Proces propadanja pospešijo še okužbe z aidsom. V Sviči je 90% odvisnih od heroina okuženih s to smrtno boleznijo.

Zal izkušnje kažejo, da se večina zasvojenih prepozno zave, v kako veliko nevarnost so zašli. Nekateri tega nočejo priznati ali pa nimajo volje, da bi stopili na pot rešitve. Posameznike strezni šele trenutek, ko so postavljeni pred izbiro: ali smrt ali življenje. Ko bi otroci in mladostniki vedeli, da pot k mamilom vodi edinole k temu prepadu, ne bi nikoli prvič poskusili trave.

Vendar je vse več takih, ki poskusijo. Večina ostane pri tem, nekateri pa - Bog ve, zakaj - gredo naprej. In nekaže dne zvedo za to starši in vzgojitelji. Navadno tedaj, ko lepa beseda ne zaleže več ali sploh ni mogoča. Pa vendar je nujna. Uživalec mamil je poln lastnih problemov in notranjih konfliktov ter zaradi zasvojenosti nemočen. Ob njem se mora znati kdo, ki mu hoče pomagati, zasvojenec pa mu mora tudi zaupati, da je pomoč možna.

ZASVOJENIM JE MOGOČE POMAGATI

"Pomagati je mogoče vedno in vsakomur, če ne na ta, pa na drugačen način", je prepričan Franc Prelc, portoroški župnik, ki že več let organizira pomoč za narkomane na slovenski obali.

Povezal se je z Don Pierinom, ki v Italiji in v drugih državah organizira skupnosti za zdravljenje zasvojenih. Vanje sprejema le tiste, ki se sami odločijo za zdravljenje. Program traja tri leta, temelji pa na aktivni prevzgoji posameznika, ki s pomočjo življenja v prijateljski skupnosti, v kateri ima svoje mesto in odgovornost, spremeni svoje življenje in mu predvsem najde smisel, to pa je svobodno, srečno življenje.

Na okrogli mizi je sodelovalo nekaj staršev, katerih otroci se zdravijo v teh skupnostih. Veselijo se predvsem te velike osebnostne spremembe svojih otrok.

V četrtek, 22. aprila, bo na Ravnah začel delovati ZAUPNI TELEFON s številko: 22 - 328.

Da bi zasvojenim lažje pomagal, je župnik Prelc v Portorožu ustanovil Klub za odvisnike in se povezal z njihovimi starši. Ti so v Kopru ustanovili društvo Sviti, ki skrbi za medsebojno povezavo staršev in narkomanov ter deluje tudi navzven - prizadeva si za ureditev zakonodaje, ki naj omogoči pomoč zasvojenim. Za pomoč narkomanom si močno prizadeva tudi slovenski Karitas. Pri njem je začel delati zanje Zvone Horvat Znidaršič, ki mu to težko delo, polno žrtvovanja, prinaša veliko zadovoljstva ob vsakem uspehu.

Kot se je pokazalo v razpravi, smo na Koroškem pri reševanju zasvojenih z mamili še zelo neobgledeni in nepovezani. Prvi korak predstavlja Odbor Droga, osveščanje, zdravljenje, nujno pa je, da se povežejo vsi vzgojni dejavniki in strokovnjaki, in to na širšem območju. Potrebno bo vsestransko delovanje - od pomoči posameznikom do vpliva na državo, da bo omogočila novo perspektivo krajem v Mežiški dolini in zaposlenost vsem mladim ljudem. Da se ne bodo bali prihodnosti in se ji izmikali na pot pogube - z drogo pod roko.

Mojca Potočnik

Šoferji premagali sami sebe

Združenje šoferjev in avtomobilistov Slovenj Gradec je bilo že nekaj časa v hudi krizi, ko pa je odstopil predsednik Jože Grah, je vse obstalo.

No, po klavnem letu delovanja (bolje rečeno - nede-la) so se pred dnevi sešli v domu upokojencev v Slovenj Gradcu vsi, ki jim je kaj do tega, da se bo šoferski volan še naprej vrtel v pravo smer.

Oživili so želje o društvenem in strokovnem delovanju, nato pa izvolili izvršili odbor ter

Ob ponovni "ustanovitvi" ZŠAM v Slovenj Gradcu

predsednika IVANA KRENKERJA.

Na seji seveda ni manjkalo očitkov na račun predhodnih funkcionarjev, ki so baje tako ali drugače "zafurali" nekoč ugledno organizacijo ZŠAM Slovenj Gradec. Vzpodbudne besede pa so povedali kolegi iz Dravograda, Raven in še posebej Maks Oserban, ki je predstavljal kar državno stanovsko organizacijo.

No, pa SREČNO VOŽ- NJO, poklicni vozniki in člani ZŠAM Jože Miklavc

Da bo meja postala prednost

Če boste pogledali v katerikoli slovenski leksikon, boste o Libeličah našli le nekaj skopih podatkov. Nedvomno pa je ta najmlajša slovenska vas vredna vse pozornosti. V njej se nekako skriva duh preteklosti, saj bo že povprečen opazovalec lahko opazil, da tu živijo izjemno delovni ljudje.

Libeliče

Koliko je v tem kraju tistih lepih starih stavb, ki kar vabijo in dihaajo preteklost, koliko lepih, morda le nekoliko neurejenih dvorišč, lepa okolica, kulturni spomeniki in vabeča Libeliška gora.

Kljub vsem težavam novih časov se Libeliče nekako hitreje prebujajo. Vse več je lepših hiš. Dobivamo sodobne, nove gostilne s solidno postrežbo, podobno kot pri sosedih. Prijaznosti pa Libeličanom menda res nikoli ni manjkalo!

Morda bo tokrat bližina meje in zgledi razvitejših sosedov tisto pravo gonilo. Bo morda meja le postala prednost?

k.valtl

KMETJE TERJAJO

Je slovenska vlada, kot trdijo radeljski kmetje, res odločno prepocasna?

Na velikonočni ponedeljek je bil v Radljah izjemno obiskan občni zbor kmetov - članov Slovenske ljudske stranke, ki je postavil vladi in strankinemu vodstvu v glavnem le štiri naloge.

Kmetje terjajo od vlade bolj hitro reagiranje na razne gospodarske dogodke in spremembe, predvsem v pogledu cen svojih pridelkov ali vsaj drugačne kriterije katastrskih dohodkov v tem smislu, da bodo imeli tudi kmečki otroci vsaj nekaj možnosti za štipendije. Sedaj so namreč postavljeni v položaj, da so kot drugorazredni državljani onemogočeni pri vseh štipendijah.

Odpraviti je treba tudi posebne davke, ki jih morajo plačevati kmetje pri prodaji svojih pridelkov na trgu. Vlada pa naj uredi tudi vprašanja vzdrževanja, kategorizacije in odmere gozdnih cest.

Ker ceste v glavnem niso odmerjene, kmetje od teh zemljišč še vedno plačujejo davek, saj ta temelji na podatkih katastra. Prav posebej pa so poslancema dr. Vladimirju Toplerju in Maksu Sušku naročili, da naj v parlamentu vplivata na hitrejše reševanje nakopičenih kmetijskih vprašanj, predvsem za hribovita in zaradi meje zaostala območja.

k.v.

Parkirna gneča

Navada je več kot železna srajca. Radeljčani in obiskovalci se ne morejo navaditi na spremenjen vozni režim in

V glavnem so tudi radeljski policisti prijazni in do teh prekrškov res tolerantni. Če se kdo ne pojavlja kot večkratni kršitelj, je pač le samo resno

Bo gneče in zaparkiranih vozil odslej manj?

tudi še po dveh mesecih radi spregledajo prometne znake za enosmerni promet.

opozorjen.

Od prvega maja pa je v Radljah na pomembnejših

Kupite parkirne ure!

javnih mestih režim omejenega parkiranja. Komunalci so namestili znake, baje pa bodo v kratkem na voljo tudi parkirne ure. Le kdo je doslej to sploh potreboval, še sosedje Avstrijci so nam parkiranje brez ure v glavnem tudi odpustili.

Zdaj pa, kupiti parkirne ure, ko bodo te na voljo v trgovinah,

bodo policisti pričeli tudi s kontrolo in - kot je zapisano v črkah zakona - tudi s kaznovanjem.

Bo odslej zaparkiranih vozil in sploh parkirne gneče kaj manj?

k-valtl

RADIO RADLJE temeljito prenovljen

Če nas statistike ne varajo, je Radio Radlje, ki gre v svoje dvaintrideseto leto, tretja najstarejša lokalna radijska postaja v Sloveniji. Treba je namreč

vedeti, da Radlje in dober del občine pred tistimi leti sploh niso dobili slovenskega radijskega programa.

Dolg bi bil seznam zanesenjakov, ki so se v tistih časih lotili smelega podviga. Vsekakor pa ne kaže prezreti **Albina Verdника** in **Marjana Fortiča** in celo pomoči "Slovenjegraškega Miheva" na tehničnem področju. Da ne bo zamere, drugih ne bomo naštevali. Vrsta je dolga in polna tudi še danes znanih imen.

tehnični pameti do oddajnika v kotanji radijskega polja.

Pa to je že zgodovina!

Nekako po dvajsetih letih je letos Radio Radlje doživel zares temeljito tehnično prenovo. Nova miza, novi magnetofoni in še nekaj pripadajoče tehnične opreme.

Nič več čakanja pod nebom

Potniki iz območja Dravske doline v KS Dravograd ne bodo več čakali avtobusov pod nebom. Te dni so že pričeli z gradnjo najbolj oddaljenega postajališča na Vratih. Ker tam zaradi bližine križišča niso dobili lokacije, so se domenili s sosedi in tako je ta postaja takorekoč v sosednji občini. Da so izboljšali preglednost, so morali posneti del zemljišča. Poleg tega postajališča bodo uredili še postajo pri Murnhofu in v drugih krajih. Imajo tudi že izdelane vse načrte in letos bodo opravili še javno razsvetljavo v stanovanjskem naselju na Meži. To je manj znano, vendar lepo urejeno naselje zasebnih hiš nad železniško postajo. Dobili pa so tudi načrte za smotno dograditev mrliške vežice v Dravogradu. Vse nekako gre po načrtih, povedo na Krajevni skupnosti!

-kv

"Radijski inventar" Vid Kolečnik z novo opremo

Kar dvakrat so, ne radijci, temveč politični in vodilni moške naredili kardinalne napake. Vedno so hoteli ostati le v okviru "svojega dvorišča" in bali so se oddajnikov na večjih višinah. Danes se sliši neverjetno, da bi nas (o, ne daj bog!) slišali celo v Avstriji! In tako je prišlo proti vsaki

Krati s to prenovo je zopet v zagonu nova kadrovska zasedba. Predvsem temelji na mnogih zunanjih sodelavcih in še vedno tisti skromnosti, ki so je v Radiu Radlje učili vse od njegovega nastanka.

k. v.

Radeljski koroški sejem

Radeljčani so že obelodanili okviren program letošnjega jesenskega obrtno - podjetniškega sejma. Glede na to, da so avstrijci povzdignili glas okrog slovenjgraške Prezente, lahko pričakujemo, da bodo avstrijski Štajerci glasni okrog radeljskega sejma. Ta namreč nosi naslov "koroški", kar bo v vrstah štajerske deželne vlade povzročilo popolno zmedo in lahko se zgodi, da se bo sestal avstrijski krizni štab.

Spornih 150 tolarjev

Davkarji in vsi občani so si nemara že oddahnili od more, imenovane dohodnina. Poleg tega, ko so na našem koncu nekateri prijavljali takšne mizerije, da je za človeka že več kot ponižujoče, so nekateri v lanskem letu zaslužili milijone. Tito je svojčas dejal, da od dela ne moremo obogateti, danes pa smo na točki, ko od dela ni več kos preživetju.

Nekatere davkoplačevalce so v času dohodninske mrzlice razjezili tudi na ravnem stanovanjskem podjetju. Za celoletno informacijo (računalniški izpis) o plačanih stanarini so zaračunavali po 150 tolarjev.

Huda kri pa je odveč. Temu podjetju namreč tovrstne informacije ni treba dajati, kajti vsakdo ima doma položnico o plačani stanarini (ali pa je to zapisano na plačilni listi). Torej le majhen računski napor in v nekaj minutah je zasluženih 150 tolarjev, kolikor jih sicer "pokasirajo" na stanovanjski...

SPO MINI NA FECRO

Delavci slovenje graškega podjetja v likvidaciji Fecro se gotovo spominjajo svojega nekdanjega prisilnega sanatorja **Alfreda Božiča**. Božič s sanacijo ni uspel, tačas pa doživlja "sanacijo" v mozirski občini, kjer je predsednik vlade in mu poslanci očitajo čuda in pol.

Za Božiča bi gotovo bilo bolje, če bi ostal v Fecru ali še naprej igral Fair play, kjer je bil Božič v Savinjski dolini član prve lige.

Berite PREPIH za boljše počutje

Dvakrat na avtomobilski izpit?

Znan raven obraz **Franc Stinjek** je bil oni dan lepo in prijetno presenečen. Dobil je nagrado mesečnika Profit pri nas doma, in sicer dve brezplačni uri pri avto šoli Relax. Ker pa ima mož že dolga leta izpit, je povprašal, ali lahko dobi ti dve uri v tolarški protivrednosti, kar bi zneslo nekaj več kot 1200 tolarjev.

Ne, to pa ne bo šlo, so mu rekli v Profitu, lahko pa ti dve uri pokloni komu drugemu. "Ali naj zdaj stojim na cesti in štopam ter ponujam ti dve uri?" se sprašuje Stinjek in se tako ujezi, da te "nagrade" pač ne bo več skušal spraviti v promet. Že doslej je imel z njo le stroške (pot na Muto, telefoni).

No, vse to se še nekako preživi. Kaj pa narediti, če bi vam nekdo nekoč - denimo podjetje Pogreb d.o.o. - ponudil v svoji reklamni akciji brezplačne pogrebne storitve, ki pa bi jih lahko koristili le vi osebno. Žalostna, res žalostna nagrada.

Štefka Kordeš še ni "Korošec"

To so se Velenjčani čudili tiskarskemu škratu, ki je direktorico Republiškega Zavoda za zaposlovanje enota Velenje g. Štefka K O R D E Š preimenoval v "Korošec".
Brihtneži so takoj povezali prireditve ob ustanovitvi Kluba podjetnikov v Slovenj Gradcu ter z izvajanjem programa komercialnega (privat) Radia ALFA, ki prav tako oddaja iz Slovenj Gradca, s priimkom "Korošec".
Ko smo se pri direktorici Kordeševi pozanimali, kako je s tem, se je samo smejala. Baje bi morali vsaj novinarji vedeti, da mora direktorica pravično deliti (tudi zabavo) med občine, ki so na področju delovanja Zavoda za zaposlovanje. O zavisti pa tako vemo, kako je ... in po vsem skupaj je priimek Korošec le novinarski lapsus.

J. Miklavc

Daljnovidni Mirko K.

Mirko Kotnik, predsednik IS Dravograd, je gotovo daljnoviden politik. Pred leti je kratko in malo ukinil delovno mesto kulture animatorja, kajti ob pičem proračunu je bilo za kulturo namenjenih le toliko sredstev, da bi zagotavljali plačo za kulturo animatorja, za samo kulturo dejavnost pa tako denarja ne bi ostalo. In kaj bo kultura animatorja, če ni denarja za dejavnost, je pametno razmišljati Mirko Kotnik.

Takšnih prijemov se bodo morali kmalu posluževati v vsej Sloveniji, kjer je 80 odstotkov proračuna za kulturo namenjenih za plače in vzdrževanje zidov, za samo vsebino pa 20 odstotkov.

Ocvirk v Moskvo

Prvi mož slovenskih železarn, torej tudi ravske, se po zanesljivih informacijah odpravlja na novo delovno mesto v tujino. V igri je predstavništvo Petrola v Moskvi.
Vrli Andro seveda ni neumen mož, da bi sodeloval pri tem velikem pogrebu in bo rajši šel na devizno plačo, pa še manj sekirancije bo imel. Večdar za Ravne to ni olajšanje. Prišel bo kdo drug, ki bo prihodnjo kurilno sezono zapiral zemeljski plin.

Jože ne počiva

Jože Tisnikar, ki je letos slavil 65 let, počiva samo na naši fotografiji, sicer pa dela, dela in še enkrat-dela.
"Za počitek ni časa. Če hoče naše mesto obdržati sloves mesta znanih in dobrih slikarjev, potem je treba delati. Zdaj pa se po mestu sprehajajo razni malarji, ki se izdajajo za slikarje in ugledu slikarske umetnosti le škodijo," si misli Jože Tisnikar.
Delovni Jože je ob veliki noči poslikal imenitno pisanico, ki je bila razstavljena v Mariboru, televizija Slovenija pa o njem pripravila nov film. Sicer pa je tudi glede filmskih portretov in monografij Jože Tisnikar prvi v Sloveniji. Da ne govorimo o tem, da je edini, ki zna raztegniti tudi meh.

PRENOVA RADELJ

Radeljska občina se je odločila za temeljito prenovo. V sejni dvorani so že zamenjali pod, kar se zelo dobro pozna pri učinkovitosti vlade.

občinski pari

V visoki politiki sicer govorijo o ložah ali lobijih, na Koroškem pa govorimo kar o parih. Tako sta v koroški politiki kot znan par, ki ju po službeni plati skorajda po pravilu vidavamo skupaj, Dušan Kudrnovsky in Mirko Kotnik iz dravograjkega konca. V ravenški občini pa sta takšen par Matic Tasič in Marjan Berložnik.
Franc Fras in Janez Komljanec svoje občinske partnerje menjavata, v preteklosti pa je bila pogosta naveza tudi Vilko Černovšek, podpredsednik IS Ravne in Vojko Močnik, donedavnega sekretar IS in SO, vendar se je ta "ljubezen" v zadnjem času nekoliko ohladila.

IMUNITETA

V zadnjem času se na veliko in široko razpravlja o Jelinčiču in njegovi imuniteti. Le malo ljudi pa ve, da smo tudi Korošci imeli "imunega" poslanca. Ervin Kokošinek je svojo imuniteto lepo in tiho izkoristil v dvoletnem mandatu republiškega poslanca in tako sodnih soban zaradi "mrtvih duš" na srednji šoli na Muti še ni videl.

Dočakal pa je Ervin pokojnino in je s 24 leti delovne dobe med najmlajšimi upokojenci v radeljski občini. Dandanes pa bi od sodišča bilo nemoralno, da bi upokojenca Ervina vlačili po sodnih dvoranah, pa še časa nima ravno na pretek, saj je odprl svoj bife. Zato pustimo Ervinu še njegovo upokojenko imuniteto.

VOJNI PLEN

Dravograjkega podžupana Dušana Kudrnovskega nikakor ne pustijo pri miru glede znanega vojnega plena to je rejene svinje, ki so jo zaplenili na viški karavli.

Svinjo so v Dravogradu že zdavnaj pojedli in prebavili v korist in počastitev zmage proti okupatorju, in Dušan se čudi, zakaj neki ljudje tega prašiča še vedno vlačijo po zobeh. Naš predlog: Dušan naj iz svojih zalog takoj ponudi novo svinjo, ki pa jo bodo pojedli takrat, ko se bodo občinski odborniki uspeli zbrati na sklepni seji občinske skupščine.

ČAS : BOGUNOVIČ

Ivan Čas, krščanskodemokratski poslanec v slovenjgraški skupščini, je Žarku Bogunoviču, družbenemu pravobranilcu samoupravljanja, vrnil udarec. Bogunovič je kot enega od vzrokov za težnje po ukinitvi institucije pravobranilca javno omenil tudi Časa in na zasedanju občinske skupščine je krščanskodemokratski poslanec klub udaril z repom.
Krščanski demokrati so takoj zahtevali prepolovitev sredstev za to institucijo, ob pogrebu te institucije pa naj bi vsa sredstva namenili za vzdrževanje cest. Čas Bogunovičev angažiranje v javnosti in pisanje

Delovni Radeljčani

Glede preimenovanj so v zadnjem času najbolj delavni v Radeljah ob Dravi, saj sta pred skupščino že dva predloga za preimenovanje: Brezovec naj bi po novem postal Sv. Trije kralji, Suhi vrh pa Št. Janž pri Radeljah ob Dravi (da se bo lahko ločil od tistega pri Dravogradu). Ko bo zmanjkalo idej in predlogov za preimenovanja, pa čaka še odločilni korak: Radeljam vrniti staro ime, to je Marenberg.

Poplava

Znani akademski slikar Benjamin Kumprej je oni dan v svojem stanovanju doživel poplavo. Pa se za to ni kaj prida sekiral: ker voda ni otekla, je kupil nekaj zlatih ribic in sedaj ima akvarij v 50 kvadratnih metrih.

Spomini na Marto

Marto Kos, kljub mladosti uveljavljeno slovensko novinarsko ime, sicer pogosto slišimo, bolj poredko pa vidimo, zato na željo mnogih naših bralcev objavljamo fotografijo vedno vedre Marte.

Že kar nekaj let je Marta v Keolnu, kjer dela za radio Deutsche Welle, v prostem času pa se oglašja še za televizijo Slovenija.

Tomo ima svojo ulico

V Slovenj Gradcu so se odločili za preimeno- vanje ulic in nekaterim ulicam bodo sneli table s heroji. Tako bo sedanja ulica Heroja Vrunča postala Vrunčeva ulica.

To pa lahko pomeni, da lahko ta ulica nosi ime tudi po znanem koroškem novinarju Tomu Vrunču (ali Petru, urarju - njegovem bratu).

RADIO DURHCUG

► Vprašanje: Ali drži, da imamo Korošci tudi mnogo piramid?

Odgovor: Seveda, le da so se tiste od fair playa, actiona in drugih goljufij že sesule.

► Vprašanje: Radeljčani so natisnili turistični prospekt in ga naslovili "Reka, ki je življenje". Ali je Drava resnično življenje?

Odgovor: O tem nismo ravno prepričani, saj se v to reko med drugimi zliva tudi Meža.

► Vprašanje: V nekaterih javnih ustanovah na Koroškem vhodna vrata tako neznosno škripljejo. Ali je vzrok pomanjkanje masti ali hišnikov?

Odgovor: Ne bo držalo. Gre preprosto za to, da vrata s škripanjem opozorijo in prebudijo ljudi, ki tam spijo.

► Vprašanje: Ali bodo resnično podrli plot, ki še kot edini povezuje ravenško železarno?

Odgovor: Bodo, vendar šele takrat, ko bo kateri od šefov doma potreboval takšen plot.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA RAVNE NA KOROŠKEM
ob suhi 11, tel.: 0602 / 22 461

PREMIJE ZA PROSTOVOLJNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE V OBDOBJU
 OD 1.4-30.6 93: CENE OSTANEJO NESPREMENJENE

LETNA PREMIJA SIT

1. POPOLNO ZDR. ZAV.	13.880,00	8. NADSTANDARD	14.200,00
2. ZDRAV. VARNOST - CELOTA	13.500,00	9. a) POMOČ NA DOMU	29.000,00
3. ZDRAV. VARNOST - KURATIVA	3.240,00	b) POMOČ NA DOMU + TEL.	34.800,00
4. VELIKO TVEGANJE	5.700,00	10. ZOBNA PROTETIKA-CELOTA	30.000,00
5. POŠKODBA	4.200,00	11. a) ODDIH A	40.600,00
6. ZOBOZDR. - CELOTA	3.480,00	b) ODDIH B	17.400,00
a) ZOBOZDR. - ZDRAVLJENJE	960,00	12. VOZ - CELOTA	99.200,00
b) ZOBOZDR. - PROTETIKA	5.820,00	13. VOZ - O-S-B	73.600,00
7. ZDRAVILA	1.740,00	14. VOZ - ZOBOZDRAVSTVO	9.900,00

VSE, KI ŠE NIMAJO UREJENEGA PROSTOVOLJNEGA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA PROSIMO, DA SE OGLASIJO NA OBMOČNI ENOTI RAVNE, Ob suhi 11.

PREVOZ d.d.
 Pohorska c. 17/a
 62360 RADLJE OB DRAVI
 TEL.: 0602/71-510, 71-511, 71-515
 Fax.: 0602/71-513

NA TRZIŠČU SMO PRISOTNI Z NASLEDNJI STORITVAMI:

DOMAČI IN MEDNARODNI PREVOZI TOVOROV DO 20 T

- samo še do konca meseca aprila, reklamni popust 10% na ceno prevoza, če je plačilo izvršeno v 10-tih dneh po opravljenem prevozu

SERVIS IN POPRAVILA TOVORNIH VOZIL

- 5% popusta pri takojšnjem plačilu v mesecu aprilu

SERVIS IN POPRAVILA OSEBNIH VOZI

- mehanska ura je najcenejša na Koroškem - samo 600,00 SIT

SERVIS IN POPRAVILA TRAKTORJEV

PREDNOSTI NAŠIH STORITEV

- možno je obročno odplačevanje ter blagovne in neblagovne kompenzacije
- servis službenih vozil vršimo na vašo željo tudi popoldan, ob nedeljah in praznikih

KMALU NA PREVOZU

DISKONTNA TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

ZAPOMNITE SI IME PREVOZ, kajti pri nas dobite več kot pričakujete.

Kolektiv poslovalnice ŽELEZO Ravne posluje v prvi trgovini z barvami in laki na Ravnah, v Partizanski ulici 10, blizu tržnice ob cvetličarni.

Prodajalce odlikuje strokovna usposobljenost, tradicija, prijaznost in kvalitetna postrežba. Odprta je non stop od 8 do 19 ure.

Čenjenim kupcem sporočamo, da se aktivno vključujemo v konkurenčni boj in vam nudimo:

širok izbor disperzijskih in lazurnih premazov, lakov:

☐ jupol	☐ razna lepila	☐ lake za parket
☐ acrilcolor	☐ kite	☐ belton
☐ bavalit	☐ avtolake	☐ beltop
☐ valit	☐ razredčila	☐ itd
☐ acrinolit	☐ čopiče	

vse po izjemno nizkih cenah.

Svetujemo barvne nianse, kombinacije.

Pri večjih nakupih se o ceni in pogojih dogovarjamo s kupcem

Ustrezne količine dostavljamo tudi na dom

Vljudno vabljeni,

Se priporoča kolektiv poslovalnice
 ŽELEZO TP KOROTAN Ravne

CECOVJE 5
62390 RAVNE NA KOROŠKEM
Tel.: 0602 / 20 165
Fax.: 0602 / 21 076

1 PROIZVODNJA ŠPORTNE OPREME
2 STORITVE UVOZA IN IZVOZA TER
POSREDOVANJE PRI STIKIH S TUJIMI
PARTNERJI
3 GROSISTIČNA PRODAJA IZDELKOV FIRM:

* SAKURA, Japonska (šolski, pisarniški ter
umetniški program)

** CITIZEN, Japonska (vse vrste
kalkulatorjev ter elektronskih dnevnikov)

*** LOGOS (pisala)

PRODAJA LESENIH IN PLASTIČNIH BARVIC,
RADIRK TER ŠOLSKIH, PISARNIŠKIH IN
DARILNIH IZDELKOV IZ RECIKLIRANEGA
PAPIRJA;

NAJ NAŠE GESLO "MI PIŠEMO Z VAMI" POSTANE
TUDI VAŠE!

ivolek lek

 lek d.d. Ljubljana

tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov d. d.

61117 Ljubljana, Verovškova 57, p. p. 81

telefon: (061) 182-161

telex: 39403

telegram: Lek Ljubljana

telex: (061) 183-517

PROIZVAJAMO
IN PRODAJAMO
aparate in materiale
za zobozdravstvo
s področij:
PREVENTIVE
KONSERVATIVE
PROTETIKE
ORTODONTIJE

Ali sploh veste, da imamo
Slovenci svoj športni časopis?

TO JE

ŠPORTNA REVIIJA

EKIPA

IZHAJA VSAKO SREDO IN JO
LAHKO KUPITE TUDI V VAŠEM
KIOSKU!

GOSTINSKO PODJETJE
BISTRA
RAVNE NA KOROŠKEM

Slaščičarski boutique

HOTEL "MERX" RAVNE NA
KOROŠKEM

"SLAŠČIČARSKI BOUTIQUE"

vam ponuja:

- 14 izbranih okusov sladoleda
- vse vrste slaščic
- torte za vsako priložnost

VABIMO VAŠ, DA NAS OBIŠČETE
V NAŠI SLAŠČICARNI V HOTELU
MERX RAVNE, TER SE
POSADKATE OB ŠTEVILNIH
DOBROTAH.
DOBER TEK VAM ŽELI -
"SLAŠČIČARSKI BOUTIQUE"
HOTELA MERX RAVNE

SGP KOGRAD DRAVOGRAD
GRADBENO PODJETJE

STAVBENIK

P R E V A L J E

IZVAJA VSA DELA VISOKE IN NIZKE GRADNJE
INDUSTRIJSKE OBJEKTE TER OBRTHIŠKA IN
INŠTALACIJSKA DELA

Faraonom Vroče novičke

je uspelo

Kar 25 let trdega dela in vztrajnosti je treba, da neka beseda izgubi svoj prvotni pomen in postane zaščitni znak nečesa drugega - kvalitete in poštenosti do publike. Izolskim Faraonom je to uspelo, kar dokazuje tudi veličasten koncert, ki so ga pripravili ob 25-letnici delovanja v Izoli, na

festivalu Melodije morja in sonca zmagali s pesmijo "E' tristemente". Po uspehu na festivalu so dobili nov elan in hitro posneli material za "Tu je moj dom".

Faraoni že več let veljajo za eno izmed najboljših spremljevalnih in poustvarjenih skupin, saj s svojim vrhunskim

katerem se je zbralo kar 6.000 nekdanjih in sedanjih prijateljev ter občudovalcev.

Zasedba se je od samega začetka do danes močno spremenila in pomladila. Edini originalni član je **Nelfi Depangher** za bobni, ki ima naslednje sodelavce: **Ferdinand Marž** - klaviature, **Piero Pocecco** - bas, **Enzo Hrovatin** - kitara, **Clavdio Krmac** - klaviature, poleg tega so vsi vokalisti.

Skupaj so pred kratkim izdali njihovo drugo kaseto in CD ploščo z naslovom "Tu je moj dom", za njimi pa je tudi uspešna turneja po Sloveniji, v 25 letih so kar nekajkrat nastopili tudi na Koroškem in vedno potrdili sloves ene izmed najboljših skupin.

Leto 1992 in 1993 bo v zgodovini Faraonov zapisano kot leto uspehov in dokončne uveljavitve povsod po Sloveniji. Lansko leto so na

zvokom uigranostjo, večglasnemu petju in širokemu repertoarju navdušujejo publiko in soliste katere so spremljali: Terezo Kesovijo, Josipo Lisac, Oliverja Dragojeviča, Koča Slabinca...

Na novi kaseti "Tu je moj dom" so se kot avtorji predstavili vsi člani skupine, zato je glasba stilsko raznovrstna, vendar ima faraonski pečat, predvsem z izdelanimi večglasji, vsi pa se predstavljajo tudi kot solo pevci, kar je edinstven primerek na slovenski pop sceni.

Faraoni so trenutno v vrhu slovenske popularne glasbe, hitijo od nastopa do nastopa, vmes snemajo in so redni gostje radijskih programov, kakor tudi glasbenih oddaj na televiziji.

Na Faraone je treba računati tudi v prihodnosti. Kopriva ne pozebe. Srečno Faraoni!

Blues veteran **John Lee Hooker** (rojen že davnega leta 1917) je kljub svoji starosti še vedno zelo aktiven. Pred kratkim je izdal ploščo z naslovom "Boom, Boom", ki se razlikuje od razvpitega "Healerja", je močna in tako boljša od predzadnjega "Mr. Luckya".

Hooker se mora zahvaliti produkciji, ki je res odlična, saj so dobro prekrili njegovo že kar okorno igranje, ki ga spremlja gromko, a še vedno dovolj prepričljivo petje starega mačka.

xxxx

Nedavno je mariborsko društvo glasbenih delavcev Harmonija podelilo nagrade za delo na slovenski glasbeni sceni. **Alfi Nipič** je dobil nagrado za svoje več kot uspešno 30-letno delovanje. Začel je kot bobnar, nadaljeval pa kot vokalist...

Za četrto stoletno kariero (25-letnico) je prejel nagrado Mariborski slavček **Edvin Fliser**, ki je počel že vse mogoče, kar je povezano z glasbo. Nagrado za življensko delo so na gradu Betnava podelili **Marjani Deržaj**, ki snema že od davnega leta 1956 in je do sedaj posnela že približno 500 skladb. Cestitamo nagrajencem!

Za vse ljubitelje razvpitih **Gun's And Rosses** (v Prepihu jih zanemarjamo oz. po menju mlajših bralcev o njih premalo pišemo), pa novička, ki sicer ni več neposredno vezana na to ime.

Nekdanji kitarist Gunsov (ljubljenec ženske publike) **Izzy Stadlin** je po odhodu iz skupine začel solo kariero in rezultat le te, je najnovejša plošča z naslovom "Izzy Stadlin and The Ju Ju Hounds". Ker je Izzy bil član podjetja Gunsov, se glasba bistveno ne razlikuje. Plošča ni slaba in vsi, ki imate radi Gunse, boste odhiteli preko meje po nakupih.

xxxx

Da se da sanjati tudi podnevi, dokazuje **Tanja Zajc - Zupan** s svojimi citrmi na kaseti z naslovom "Sanjarijenje", ki je izšla pri ZKP RTS. Gre za zbirko pesmi, ki v izvedbi citer zvenijo prav simpatično.

Zimzelene melodije kot so Edelweiss, My Way, To all The girls I love before... vam bodo v spomladanskem času, ko gorijo srca, krajšale prenekatero uro. Kasete je primerna tudi za mamice, babice in prababice!!!

Darko Kašnik

koroški
radio
slovenj gradec

UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

PRVI MAJ - ZMERAJ MLAD

Prvi maj je mednarodni praznik dela. Tako je sklenil 1. kongres 2. internacionale 1. 1889 in s tem počastil spomin na krvavo zatrito stavko 1. maja 1886 v Chicagu. Simbolična gesla treh osmic (na dan 8 ur dela, 8 ur počitka, 8 ur oddiha in kulturnega življenja) so delavce združevala skozi desetletja. Je pa ta delavski praznik v preteklosti precej spreminjal podobo in vsebino. Drugače so ga praznovali med obema vojnoma, ko ga je oblast prepovedovala, drugače prva leta po 2. svetovni vojni, ko so v Jugoslaviji po zgledu Sovjetske zveze prirejali prvomajsko parado in na njih prikazovali delovne uspehe.

V Železarni Ravne so npr. v 50. in 60. letih pred 1. majem pri vratarnici postavili majhen oder in ga okrasili. Zadnji delovni dan pred praznikom je konec dopoldanske izmene igrala godba na pihala, vsi delavci so se zbrali pred izhodom in direktor je imel slavnosten govor.

Ko se je življenjski standard delavcev dvignil, "oblast" pa je formalno tako bila v njihovih rokah, je 1. maj začel izgubljati politično vsebino in ljudje so prvomajske praznike vse bolj preživljali na daljših izletih ali ob morju.

Zdaj so spet drugi časi in nemara bodo na množičnih shodih razen kulturnih sporedov in zabave zazveneli tudi resnejši toni.

1. MAJ V DVAJSETIH LETIH

V stari Jugoslaviji je bilo praznovanje 1. maja kmalu prepovedano. Delavci so ga kljub temu proslavljali z ilegalnimi predprazničnimi demonstracijami, s trosilnimi akcijami in s pisanem revolucionarnih gesel. S kulturnimi delavskimi prireditvami, z izleti v naravo, s pesmijo, s transparenti in parolami v rokah.

Izleti so bili navadno v nedeljo po 1. maju. Tak je bil 1. maj, ki ga je opisal Prežih Voranc v Solzicah, ko so ga na paši presenetili delavci in mu je deklica darovala nagelj. To pa pomeni, da so tod praznovali 1. maj že na začetku našega stoletja.

1. maj v Guštanju leta 1925

1. maj 1922 na Prevaljah

Bolje imamo dokumentirana praznovanja iz dvajsetih let. Na proslavah so sodelovali rudarji leškega premogovnika, mežiški rudarji, delavci prevaljske papirnice in žage Korotan, tudi guštanski železarji.

Oblast je aprila 1920 zadušila železničarsko stavko in prepovedala praznovanje 1. maja. Proslava pa je kljub temu bila. Delavci so se menda vedli tako lepo, da so jih v poročilu pohvalili celo žandarji. Program socialnih demokratov iz Črne in Mežice za 1. maj bil tak:

- ob 4. uri budnica v Mežici
- ob 8. uri obhod z mednarodno zastavo po Mežici
- ob 9. uri delavski shod na prostem
- ob 10. uri predstava igre Zvestoba

▪ od 13. do 22. ure prosta zabava.

Na ta dan je godba običajno igrala budnico. Delavci so predtem zbrali denar za smodnik, da so lahko za 1. maj streljali z možnarji. Zenske so spletile vence in izdelovale zastavice, krasile so okna in vrata. Telovadci so se pripravili za nastop. Kolesarji so okrasili svoja kolesa.

V Guštanju so se zbrali na sejmišču pred starim gasilskim domom (tam je danes banka). Dopoldne je povorka odšla na Prevalje. Shod je bil na Ahačevem vrtu. Popoldne so se vmili na Ravne, kjer se je nadaljevalo ljudsko rajanje z vmesnimi kulturnimi točkami.

Najbolj so praznovali 1. maj od leta 1919 do 1926, nato zmeraj manj.

Vzrok so bile prepovedi, ki so sledile druga drugi, pa tudi položaj delavcev se je izboljševal. V času prepovedi so prirejali izlete na Leše, Sentvid, Smrekovec in Kottje. Na Lešah so priredili recital Hlapec Jernej. Leta 1925 je bil za 1. maj pri Krlcu v Črni ples, da je vse "v cote letelo".

STARI KELTSKI PRAZNIK

Praznovanje 1. maja pa je mnogo starejše in sega daleč v stari vek. Povezano je s preganjanjem zlih duhov, s faličnim kultom starih

Egipčanov, najbolj pa s keltskim praznovanjem začetka poletja.

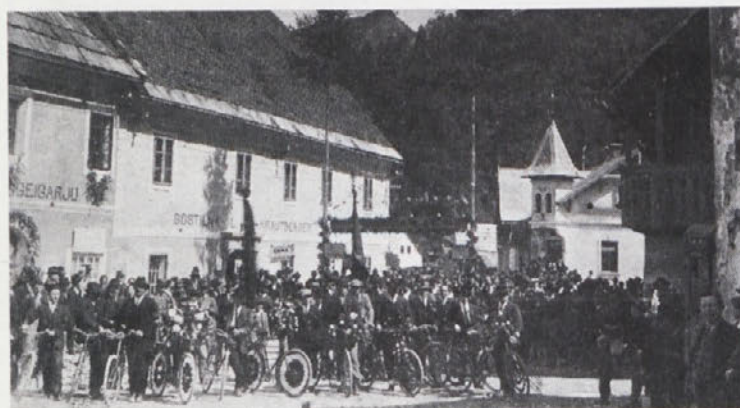
V noči na 1. maj naj bi se na nemškem Harzu zbirali zli duhovi in čarovnice. To je bila Walpurgina noč. Nemara je zato 1. maj na otoku Man nesrečen dan, v Sredozemlju pa se ljudje obdarujejo s šmamicami (solzicami), da bi se obvarovali zla. Starim Rimljanom je bil maj mesec za ženatev.

Postavljanje obeljenega drevesa sredi vasi je bilo razširjeno od Pirenejev do Anglije, Nemčije in naših krajev. Angleški parlament je običaj prepovedal 1. 1644, ker so fantje in dekleta zmeraj odšli po drevo v gozd že prejšnji večer in se nato zabavali vso noč. Zato strokovnjaki ta običaj povezujejo tudi s starimi kulturnimi rodovitnostmi.

Keltski Irci so za 1. maj kurili kresove po vsej deželi. Čeznje so skakali možje, žene in otroci, tudi živino so naganjali čez ogenj, da bi se očistila. (Podoben običaj se je razvil na Slovenskem, le da je bil povezan s kresom). Irci so častili Bela, boga sonca, in kres je bil Belov ogenj, kresovanje torej praznik luči in ognja.

Kelti so bili pred pokristjanjenjem pastirji. Po tem prazniku so odnali živino na pašo. V zelo širokem smislu bi torej lahko rekli, da je bil 1. maj že na začetku naše dobe praznik dela, čeprav le pastirskega.

M.K.

1. maj 1925 v Črni

"ČE NE BI PISAL GRAFITOV, BI BIL BRESPOSELN"

UMETNOST NA ZIDU

Martina Šmid
Nina Krebl

mentor: B. Kumprej

(IV. nadaljevanje)

Vendar mladega grafitmana najtežji del šele čaka. Vlaki so ponoči na posebnih parkinških postavljeni tesno skupaj in ker so zelo visoki, je edina možnost, da je z nogami oprt na ozek rob sosednjega vlaka. Izdelava samo enega takega grafitu zahteva osem ur dela, pri tem pa je potrebno več kot dvajset pločevink barve. V veliko pomoč so mu prijatelji, ki mu osvetlujejo površino, podajajo barve in mu pomagajo pri manj zahtevnih delih. V središču vsakega grafitu je ime grafitmana, rojstno ali tisto novo. Delo zahteva izredno mimo roko. Delato mora hitro, saj se kar hitro zgodi, da začne barva zaradi premočnih nanosov kapljati po steni in celoten izdelek je uničen.

Vendar ves ta trud ne zagotavlja uspeha. Mnogi grafiti še isti dan izginejo v pralnicah.

Nek najstnik je na steno vagona zapisal: THERE WAS ONCE A TIME WHEN LEXINGTON WAS A BEAUTIFUL LINE WHEN CHILDREN OF THE GHETTO EXPRESSED WITH ART - NOT WITH CRIME.

Toda mestne oblasti razlagajo pisanje grafitov kot zločin. V poskusu, da bi ujeli mlade grafitmane, je policija organizirala specialne enote, ki izvajajo racije v podzemnih tunelih. Vendar se le-teh najstniki ne bojijo toliko, kot kemičnega čiščenja vlakov (THE BUFF). V tem postopku vlade stuširajo s posebno tekočino, ki raztaplja barvo grafitov. Vendar se ta metoda obnese samo na novjših modelih vlakov. Na starejših tipih se barva samo razpacka in s tako bedno podobo vlaki kar sami vabijo mlade grafitmane, da v roko vzamejo sprej.

Podzemna umetnost pa ni značilna samo za New York, ampak tudi za večja evropska mesta. Londonske mestne oblasti so začele z odločno vojno proti grafitom. 1991. so posebni oddelki policije izsledili vrsto mladih grafitmanov in občutno zmanjšali stroške čiščenja vagonov. Prijeti mladeniči bi morali poravnati znesek preko 800.000,- funtov, česar pa uprava železnice ne pričakuje in tudi ni izstavila računa. Večina grafitmanov namreč izhaja iz vse številnejših vrst brezposelnih in socialno problematičnih družin, le manjši del se s to dejavnostjo ukvarja

ljubiteljsko. Stroške čiščenja pa železniška uprava zvrne na ramena vsakodnevnih potnikov, tako da poveča cene vozovnic.

Razmere sicer še niso tako kritične kot v New Yorku, vseeno pa so Evropejci po ameriškem vzoru začeli uporabljati mnoga sredstva, s katerimi poskušajo zmanjšati račune za čiščenje vago-nov. Uporabljajo posebne barve, ki ne vpijajo barvnih sprejev, na najbolj občutljivih točkah pa so postavili vamostne organe. Uvedli pa so tudi poseben program v katerega vabijo grafitmane in njihove starše. Glavni problem grafitmanov je namreč ta, da se nimajo za prestopnike oziroma vandale, kot jim pravi policija. Prihajajo od vsepovsod, tudi iz tujine, njihove akcije pa so skrbno organizirane.

DVE SKRAJNOSTI GRAFITOV

PREPOVEDANO JE NEPISATI
PO ZIDU.

Grafit

Kakor se deli kultura na več skupin, lahko tudi grafitne razdelimo na tiste, ki se jih tolerira in na tiste, ki se jih pleska. Do nedavnega pa je obstajala še skupina grafitov, ki se jih je pleskalo in knjižilo kot "napade na JLA". V skladu s tem lahko razdelimo mimoidoče na tiste, ki so proti grafitom in tiste, ki nimajo kaj proti njim. Vprašanje pa je, koliko bi jih ostalo med slednjimi, če bi se grafit znašel na steni njihove hiše.

V družbi sta se tako oblikovali dve skrajnosti. Pojavile so se pobude za zakonsko zaščito grafitov, hkrati pa si nekateri posamezniki prizadevajo, da bi nekatere arhitekturne objekte zgodovinske vrednosti zamenjali z duplikati in jih tako zavarovali pred uničenjem, ki ga prinašajo grafiti.

Predstavniki prve skupine se skušajo s svojimi pobudami izogniti zgodovinski malomarnosti OF, ki je zelo slabo skrbela za dokumentacijo svojih grafitov in tako današnje generacije poznajo samo nekaj grafitov (ZIVELA OF, SMRT FASIZMU - SVOBODA NARODU). Na Radiu Študent se je tako pojavila želja, da bi na Zavodu za

spomeniško varstvo dosegli zaščito grafitov kot kulturnega spomenika in dokumentiranje tistih, ki vsakodnevno izginejo. V zadnjem času se je pojavila nekoliko večja tolerantnost do določenih tipov grafitov, ki pa morajo biti v skladu s trenutno družbeno filozo-fijo. Ljudje tiho tolerirajo napise, ki jih ne motijo ali pa so jim celo všeč in jih sprejemajo kot napise na zidovih, če pa jim ti niso všeč ali če se jih celo bojijo, postanejo grafiti mazaške akcije. Tako postane "sprej enkrat tinta za pisanje, drugič pa tinta za svinjarje". Če bi grafitne priznali in uveljavili kot enakovredne medij sporočanja, bi bilo nujno oblikovati tudi zakonsko regulacijo grafitov. Prepoved pisanja grafitov pomeni z vidika sodobne civilizacije enako kot prepoved pisanja po papirju. Z zakonom o grafitih pa bi le-ti postali družbeno priznana oblika javnega občevarja, za katero bi veljala ista načela svobode govora kot za druge medije. Proti taki politiki grafitov bi najverjetneje prvi ugovarjali ekologi, drugi bi rekli, da časopisov ni potrebno šiniti na zidove, tretji pa bi gotovo dejali, da bi grafiti tako izgubili mik prepovedanega in s tem prevratniški naboj. Pomembna pridobitev pa bi bila ta, da bi grafitom odvzeli travmatično razsežnost. "Travmatičnost na grafitih je tole, da ne moreš verjeti svojim očem in se moraš še enkrat vrniti tja, da bi se prepričal, da je grafit res tam. Travmatični so seveda samo nekateri grafiti in če bi grafitne uravnaval zakon, ne bi bilo nič več

travmatičnih grafitov. Travmatični bi bili samo taki, ki bi bili proti zakonu.

Po mnenju predstavnikov druge skrajnosti pa je potrebno posvetiti vso pozornost čiščenju grafitov. Razmišljanje, kako pa jih dejansko odstraniti prepuščajo strokovnjakom. Čiščenje je mogoče opraviti ročno, kar pa zahteva mnogo truda in je uporabno samo v izjemnih primerih. Pogostejše je uporabljena kemična metoda čiščenja, pri čemer pa kemikalije močno načnejo kamen. Nekatere grafitne pa preprosto prepleskajo.

Inženir Franc Vardjan z Restavratskega centra Slovenije se zavzema, da bi Plečnikove svetilke v Tivoliju nadomestili z novimi, kakor so že zamenjali ograjne elemente na Tromostovju. Ti nadomestki so iz posebnega kamna s hidrofilno zaščito, ki je odporna proti grafitnim barvam.

LITERATURA IN VIRI:

BLANCHI PAOLO : Graffiti - Wandkunst und wilde Bilder, 1984, Birkhaeuser Verlag; Basel - Boston - Stuttgart

ZAHVALA

Hvala prof. Benjaminu Kumpreju za mentorstvo, Blažu Miheljaku za požrtvovalno delo z računalnikom, staremu za finančno pomoč, grafitmanom, ker so nama dali možnost, da je ta naloga sploh nastala in slovenskim mestnim oblastem, ki niso utegnile zbrisati vseh grafitov.

Konec

Piše: Rok TAMŠE

Kopija vo življenja

Povej mi, kakošno življenje živiš in povem ti, kdo si. Jasno kot beli dan, kajne? Mogoče. Eni sploh nočejo vključiti v svoje življenje nočnih ordiniranj. Kot da je to čisto nekaj drugega. Pa ni res!

Ce koga vprašam o njegovem življenju, mi najprej začne trobiti o svoji službi ali šoli oz. študiju. Ali pa je mogoče dosleden in začne s krajem bivanja in domačimi. Prav nihče še ni zahteval s svojim nočnim pohajkovanjem ali drumi aktivnostmi v črnem delu dneva. Vsak se predstavlja kot dnevni osebek, ker misli, da je takrat "najboljši". Ko je pridna punca, delaven fant, polna težav in nihče je ne mara, full je aktiven in zmanjkuje mu časa, ne jebe frajerjev in je bolno ambiciozen, frače ima samo zaradi biologije, skratka dnevno preseravanje subjektivne idealnosti. Nihče mi najprej ne razkazuje, kam gre in kaj počne ponoči. Kje lovi partnerje za to ali ono stvar, kje se ga zadene in postane patetična oseba, kje je ves pijan izpadel totalna budala, kje najprej in najmočneje občuti, da ima noč res svojo moč.

Generalno gledano vlada klasika. Kafič, disko, pribitek in zapitek, pa še malo muce in gremo v mačkasto jutro. To prakticira cel svet. In kaj je najlepše?

Za prve tisto, ko s frendi za šankom priljubljene gostilne piješ do nezvesti in prazne denarnice, se objemaš, povedati imaš več kot je treba, tuliš ob glasbi in se imaš skrajno fajn. Za druge tisto, ko loviš partnerja in ga uloviš, potem ko si vso stvar čudovito posnel, ter se greš z njim igrice ali pa ga enostavno obdržiš zase in.... tvoj(a) je! Za tretje tisto, ko se ga sam zadeneš do maksimuma in potem naslednje dni razlagaš, da si hotel biti malo sam in si pristal v položaju koma strica Toma. Za četrte tisto, ko usekaš strasten in grešen seks in nikoli več se ne bomo videli. Poznali se pa itak nismo. Za pete tisto, ko si lahko bil prejšnjo noč spet cool in so te vsi gledali postrani, tudi z občudovanjem. Danes pa delaš analizo vsega. Za šeste tisto, ko si imel že vnaprej pripravljene kondome Wet N'Wild, ker si vedel, da imaš muco 100% na razpolago z vsem njenim razkošjem in dodatki vred. Za sedme tisto, ko prideš ob koncu noči domov, odpreš hladilnik in spoznaš, da nekdo le misli nate. In se nažreš ter odideš v posteljo zadovoljen, ker si se sploh uspel prikopati do nje. Po dolgi in naporni noči.

Povej mi, če in kako ponočuješ in povem ti, kako blizu raja si!

22. april: Svetovni dan zemlje (smetišča)

Nekaj časa sem se trudila in se preizkušala, da bi vam z visoko letječimi besedami približala Svetovni dan zemlje, 22. april. Morda je bila napaka, da sem, ker je bilo še kar lepo vreme zadnje čase, preživela precej službenega časa na terenu. Pri tem sem seveda upala, da dobim za pisanje kakšno dobro idejo. Toda vse to sem zavrgla, ko sem našla nekaj "fantastičnih" značilnosti naše doline. Posledica tega je bila, da sem se odločila, da vam namesto v presežnikih o našem okolju, naravi, itd., govorimo raje o realnosti.

Ce s tem uspem, da se bodo nekateri vendarle ovedli, da je naše okolje le eno, bom vsaj delno zadovoljna. Novega menda nima nihče na zalogi, ali pač!??

Pa si oglejmo naše mačehovsko ravnanje z naravo:

Javornik:

Da je Javornik pridobil nekaj deset garaž, je gotovo dobro. Da pa investitorju, odgovornim ter celo lastnikom garaž ni mar, kaj se dogaja s hribom pod garažami, najbrž ni tako lepo.

Poleg odpadkov, ki jih Javorčani pridno odlagajo v gozdu ob garažah, so dobili še hribeček pod garažami, namenjen eroziji. Še najbolj preseneča to, da bi si Javorčani (lastniki garaž) očitno "radi uredili" celo komunalno odlagališče "na tem področju". Njihova skrb za centralno odlagališče odpadkov je prav gotovo vse hvale vredna!

HELENA:

Heleno so poimenovali tudi Podpeco. A to ime, ki asociira na lepoto Pece in spominja na Kralja Matjaža, ni prineslo nič vzpodbudnega prebivalcem tega kraja.

Nekoč bogat kraj, katerega rast je poslednično prinašalo s sabo rudarjenje. Jama Helena je bila namreč v začetku tega stoletja ena izmed najbolj perspektivnih. Z gradnjo stanovanj za rudarje so zrastle tudi ljudski dom, knjižnica, ..., ki pa so danes v zelo klavnem

stanju, razen ljudskega doma, ki se je že pred leti podrl.

MEŽICA:

Mežičani so se že od nekdaj imeli za najboljše. Pa jim verjamemo? No, če si jih pogledamo поблиže, kaj hitro ugotovimo, da ni tako. Je že tako, da se med vso množico dobrih vselej najde nekaj slabih. Kdo so ti? Prav gotovo se boste strinjali z mano, če bom dejala, da je o tem bolje molčati. Nevernim Tomažem tega ni treba verjeti. A če bodo želeli preveriti moje besede, je najbolje, da se povzpno na Stržovo ter se po ulici, ki pelje do hiš dveh direktorjev, podajo do grabna. Imeli bodo kaj videti.

Takšnih in podobnih "značilnosti" je v dolini veliko. Ko enega izmed takšnih eni ali drugi očistimo, se na njegovem ali pa sosednjem prostoru kaj hitro najde kdo, ki ga znova "ozaljša". Če pa se spustimo v ugotavljanje, kdo in kakšni so ti ljudje, kar hitro ugotovimo, da to niso v večji meri preprosti in neuki, temveč še kako učeni. Ugotovitev je, če že ne katastrofalna, pa vsaj žalostna, še posebej, če se postaviš v vlogo učitelja ali profesorja, ki se je leta in leta trudil z učencem, dijakom ali študentom, da bi mu vcepil ljubezen do narave, do domače dežele... Seveda so tudi v tem primeru izjeme. A vemo, da lahko ti učeni ljudje (tudi ali prav ti) na vodilnih položajih poleg odmetavanja smeti v okolico s svojimi odločitvami brezobzirno uničujejo naravo in nas, ki smo prav tako njen del. Prav značilen primer tega je Stržovo v Mežici in hrup, ki ga s svojim delovanjem povzroča UHP peč Zelezarne Ravne. Še bi lahko naštevali, a mislim, da je za opis stanja v dolini tudi to dovolj.

Ko tako pregleduješ okolico in razmišljaš, ti ostane ob misli na Svetovni dan Zemlje le še grenak priokus v ustih in vprašanje, kako dolgo nam bo Zemlja še dovoljevala naše grobo poseganje v svoja nedra?

- ekolog

MERX

Turistično gostinsko podjetje

KOŠENJAK

Dravograd

vam priporoča obisk
SALONA GALANTERIJ ZA INTIMNO NEGO
- SEX SHOPA v objektu hotel Košenjak
Presenetila vas bo izjemno pestra ponudba izdelkov
za vaše dobro počutje in sprostitve, ter velika izbira
intimnega perila, primerne tudi za darila.

Pričakujemo vas vsak dan od 14.30 do 21.30 ure, razen nedelj

Piše:
Jože Pratnekar

KOLOBAR V VRTU

Kmetijske rastline imajo različne potrebe po vodi, zemlji, hrani in prostoru. Nekatere brez problemov prenesejo večletno setev na isto mesto, druge pa so zelo občutljive. V poljedelstvu sta tak primer krompir in koruza. Koruza lahko sejemo na isto njivo več let zapored in se zaradi tega pridelki ne bodo zmanjšali, pri krompirju pa je ravno obratno; če ga sadimo dve leti na isto njivo, bo drugo let pridelek nižji za 20 odstotkov.

Tudi pri vrtninah so rastline zelo različne. Nekatere prenesejo več letno setev na isto mesto, spet druge so za to zelo občutljive.

Namen kolobarjenja

Namen kolobarjenja je doseganje ustrezno velikih hektarskih pridelkov vrtnin ob sočasnem ohranjanju ali izboljševanju rodovitnosti tal.

Rastline izločajo skozi korenine posebne toksične snovi, ki uničujejo talno floro, oziroma rušijo ravnotežje živih organizmov v tleh. Zaradi nepravilnega kolobarjenja se čezmerno razmnožijo talni škodljivci,

širijo se bolezni, poveča se zapleveljenost površin, itd. Posledica vseh teh negativnih dejavnikov je upadanje količine in kakovost pridelkov.

Cilj kolobarjenja

S pravilnim kolobarjem želimo doseči te cilje:

- zatirati plevel
- preprečevati širjenje bolezni in škodljivcev
- rahljati tla (biološko obdelovanje zemlje)
- oskrbeti tla s humusom (krmlne rastline)
- akumulirati dušik (metuljnice)
- povečati sprejem hranil
- optimalno izrabiti rastišče (tla, temperatura, voda)
- izboljšati količino in kakovost pridelka

Rastni in gospodarski dejavniki

Pri načrtovanju kolobarja moramo za dosego normalnih pridelovalnih razmer gojenih rastlin enakovredno upoštevati rastne in gospodarske dejavnike.

Svetloba

Posamezne rastline imajo specifične zahteve po svetlobi. Pri setvi poskušamo v okviru kolobarja izbrati tako kombinacijo (čista setev, mešani posevki ali pods-evki), da bodo lahko rastline nemoteno rastle ter dajale velik in kakovosten pridelek.

Toplota

Toplota je zelo pomemben rastni dejavnik. Pri nizkih temperaturah rastline slabo rastejo, čeprav imajo v tleh dovolj hranil in dovolj vode. V praksi velja pravilo, da mora biti seštevek pozitivnih dnevnih temperatur, merjenih od prvega januarja 200, da se v tleh prične mikrobiološko delovanje.

Pri načrtovanju kolobarja moramo nujno upoštevati skrajno nizke in najvišje temperature in kdaj se pojavljajo med letom. Spremljati moramo pojave spomladanskih in jesenskih slan in temu tudi prilagoditi kolobar in izbiro vrtnin.

Padavine

V naših krajih je navadno dovolj padavin in rastline ne čutijo pomanjkanja vlage v tleh. Lahko pa se zgodi, da v času zasnoze posevkov ter v glavni rastni sezoni poleti nastopi pomanjkanje padavin in vlage v tleh. Temu je potrebno prilagoditi tudi kolobar rastlin v vrtu.

Oskrba s hranili

Zaradi humidne klime je izpiranje humusa in s tem hranil iz tal precejšnje. Izpiranje le-teh pa lahko delno zmanjšamo z intenzivnejšim gnojenjem z organskimi gnojili. Povečana vsebnost humusa v tleh vpliva na boljšo povezavo in zadrževanje hranil ter preprečuje čezmerno izpiranje. Poleg tega pa večja količina humusa v tleh povzroča intenzivnejšo mikrobiološko delovanje v tleh in s tem tudi boljšo rast vrtnin. Pri gnojenju s svežim hlevskim gnojem pa moramo biti previdni, saj so nekatere vrtnine zanj občutljive (čebula, peteršilj, korenček). Organska gnojila pa dobro prenašajo nekatere vrtnine, npr: cvetača, zelje, hren, beluš, rabarbara.

Rodovitnost tal

Kolobarjenje izboljšuje rodovitnost tal in vpliva tudi na količino koreninskih ostankov v tleh. Te količine so pri posamezni vrtnini različne, veliko pa je tudi odvisna od rodovitnosti zemljišča, bujnosti posevka in od genskih lastnosti vrst in sort.

Nekatere vrtnine, kot so cvetača, rdeča pesa in por, lahko sejemo več let kot monokulturo brez večjih negativnih posledic. Spet druge kot so korenček, grah, čebula, peteršilj, hren, beluš, pa lahko sejemo na isto gredo šele po treh letih.

Pri vrtninah, ki imajo krajšo rastno dobo, so časovni presledki krajši in nasprotno.

Vrstenje posevkov

Določeni posevki vrtnin se dobro ali slabo prenašajo. Vzrokov za to je več. Pogosto so krivi patogeni dejavniki, po vsej verjetnosti

pa tudi strupene snovi, ki jih izločajo rastlinske korenine. Rastline, ki si lahko sledijo v nekajletnih zaporedjih so rž, koruza, bob, por, zelena. Za setev v isto gredo zapored nekaj let pa so zelo občutljive spinača, bučnice, peteršilj, grah in korenček.

Pleveli

Pleveli lahko s svojim razvojnim ritmom ovirajo razvoj gojenih rastlin - posebno pri enostranskih kolobarjih. Ker se kemičnih pripravkov za zatiranje plevelov na vrtu navadno izogibamo, lahko s pravilnim kolobarjem vrt že v nekaj letih očistimo nadležnih plevelov. Še posebej so koristne travno deteljne mešanice s katerimi uničimo še tako trdovratne plevelce.

Bolezni in škodljivci

S pravilnim kolobarjem uspešno zatiramo večino bolezni in škodljivcev v vrtu. Pojave glivičnih bolezni, bakterijskih obolenj, virusov, nematod in škodljivcev uspešno zmanjšamo, če upoštevamo časovne presledke med posameznimi posevki.

Načrt kolobarja

Pri načrtovanju kolobarja razvrstimo vrtnine v skupine glede na zahteve po gnojenju s hlevskim gnojem:

- močno gnojenje s hlevskim gnojem zahtevajo cvetača, kumare, bučke, zelje, zelena, rabarbara, beluš;
- srednje močno gnojenje z dozorelim hlevskim gnojem zahtevajo paradižnik, por, brstični ohrovt, listnati ohrovt, zgodnji krompir, solata, endivija;
- brez hlevskega gnoja pa pridelujemo fižol, korenovke, čebulo, špinačo, motovilec, blitvo, korenček, peteršilj, radič, česen;

Pred setvijo je potrebno narisati načrt vrta z gredicami in v to skico vsako leto spomladi pred setvijo in gnojenjem zarišemo vrstenje oziroma kolobar vrtnin. Pri tem upoštevamo vse zahteve in občutljivosti posameznih vrtnin, ki so napisane v tem sestavku.

Nesprejem- ljivi očitki

Najprej se opravičujem, da se nisem oglašil že prej, kakor je navada, kadar gre za polemično razpravljanje: to ni bilo mogoče zaradi objektivnih razlogov.

Vsekakor sem z zanimanjem prebral intervju s prof. dr. Francem Sušnikom, članom Državnega sveta Slovenije in našim poslancem v tem telesu. Seveda mislim pretehtati le tiste trditve, ki so razčlenjene v podnaslovu Nujna je decentralizacija, kajti v dveh, treh stavkih je nekaj izjav, ki so nesprejemljive in hkrati neargumentirane. Že iz prve povedi ... "ne strinjam se, da se vse nakopiči na enem mestu, drugim pa preostane životarjenje" ... ni mogoče natančno razbrati, kaj je smisel trditve. Kje in kdo je kaj nakopil? Sklepam: na Ravnah, v Slovenj Gradcu? Komu preostane životarjenje? Ravnam ali Slovenj Gradcu? Socialistična in samoupravna filozofija enakih želodcev? Res je, nekoč je država jemala nekatere pod okrilje, drugi so si utirali pot, kakor so vedeli in znali. Slednji so morali za razvoj storiti več iz lastnih pobud in možnosti, upoštevajoč vse vrline od tradicije do povezovanja interesov in še kaj. Tako se je največkrat godilo našemu mestu, ki se je ves čas trudilo za vsestranski in uravnotežen razvoj!

Decentralizacija? Vsakdo si jo razlaga drugače in najprej se kaže dogovoriti, o čem sploh razpravljamo! - Decentralizacija je "prenos funkcij ali pravic centralnih organov (uprave, oblasti itd.) na krajevne ali nižje organe..." (Verbinc: Slovar tujk, CZ, Lj. 1968). Razseljevanje enot, ki sodijo skupaj zaradi funkcionalnosti, racionalnosti, učinkovitosti in možnosti, da občan, državljan, opravi uradno ali manj uradno pot na nekaj vratih v neposredni sosesčini, torej ni decentralizacija, pač pa neracionalna drobitev in ovira za hitro in uspešno delo. Naj kanikiram: zamislimo si, da bi predsednik naše občine imel svoj urad v Starem trgu, predsednik IS v Pamečah, šef oddelka za gospodarstvo v Mislinji, za družbene dejavnosti v Šmartnu, za notranje zadeve v Slovenj Gradcu, davčna uprava bi morda bila v Podgorju itd. kako naj tako razseljena občina uspešno posluje, kako naj občan z eno potjo uredi vse zadeve!?

Spoznanje velja tudi za druge ravni, recimo, okraj, okrožje, glavno mesto! Če bo Koroška imela svoj okraj, je logično, da se bo ta vrnil tja, od koder je leta 1955 (po reorganizaciji) odšel, namreč v Slovenj Gradec, kar pomeni, da bo tako

zaokrožil in povezal vse že zdaj na tej ravni delujoče službe! Ob tem razmišljanju želim ponoviti poučno misel akademika prof. dr. Ivana Gamsa: "Da si je največ dejavnosti v tej nastajajoči mezonegiji poiskalo delovne prostore v Slovenj Gradcu, ni naključje: od vseh večjih naselij je najbolj v središču, prometno pa je tudi znotraj in navzven dokaj dobro povezan." (Monografija Slovenj Gradec, 1981).

- "To občino že dalj časa vodijo ljudje, ki ne trpijo, da bi v katerem drugem kraju imeli kaj, česar oni nimajo..." (Občina Slovenj Gradec, op.p.) itd. Nestrpnost? Nerazumevanje? Resna obtožba ali megla? Mislim, da bi gospod državni svetnik (izvoljen po sistemu relativne večine) moral biti vesel in ponosen, da se v njegovem volilnem območju dogaja kaj pozitivnega in da bi že zaradi funkcije moral biti živo naklonjen razvojnemu prizadevanjem in nosilec pripravljeno javno priznati dosežke, ne pa, da jih postavlja na sramotilni oder! Naj zaradi uravnilovke vsi zaostajamo?

Občani cenimo in spoštujemo delo Občinske skupščine, Izvršnega sveta, drugih upravnih organov itd. Vsaj večina! - Glede Name in drugih trgovin in novih gradenj: hvala bogu, da bo trgovin več, ker bomo potrošniki zanesljivo kupovali ceneje, kajti konkurenca in kupci so si zavezniki! Najbrž so razlogi, da so postavili Namo v Slovenj Gradcu in na Ravnah (mimogrede: najprej so zgradili slovenjgraško - 1974, leto dni pozneje pa so odprli ravensko - 1975 - in ne obratno, kakor je tudi mogoče razumeti Sušnikovo nenatančno trditve) in da je vzniknila zamisel o Katci... Ali ni to ožrno obnašanje?

In koliko se je v zadnjih dveh, treh letih kljub krizi naredilo v naši občini: nedvomno si pobudniki in nosilci razvoja zaslužijo pohvalo in ne nesprejemljivih očitkov! Ali graje! Tudi Koroška potrebuje moderno trgovino, zakaj bi morali zaostajati! Obeta se, da bomo dobili že letos kar dva trgovska centra: z veseljem sem prebral izjavo gospoda Mirka Kotnika, predsednika IS SO Dravograd, da bo tudi dravograjski trgovsko - poslovni center že letos pod streho in da se bosta s slovenjgraškim dopolnjevala, kar pomeni napoved kvalitetne, bogatejše in cenejše ponudbe! Potrošniki se tega nadvse veselimo!

- "Kraj se povezuje z OZN kot mesto miru, hkrati pa je sedež policije..." Misel ni prepričljiva! Mar mesto miru ne more in ne sme imeti policije? Ali ni to žalitev državne ustanove, ki skrbi za red in mir itd. Moderna policija je del moderne države, brez nje bi zavladalo nasilje. Tudi Amerika ima policijo, pa je v New Yorku celo sedež OZN! In najbrž tam policija enako skrbi za varnost, red in mir, kot pri nas, pa tudi za varnost diplomatov in tujih ambasadorjev v OZN! Razmerij ne spremeni niti podatek, da je Slovenj Gradec dobil priznanje OZN - listino Glasnik miru! Se več: delček tega priznanja pripada tudi policiji, saj je v preteklosti ob različnih mednarodnih prireditvah redno skrbela za varnost ljudi, državljanov, umetnikov, gostov, za red in mir, za to, da ni prišlo do neljubih dogodkov, kar je bilo za ugled prireditel in mesta nedvomno pomembno, celo dosežek!

O teh organizacijskih prvinah se pač ni pisalo, kakor tudi ne o pripravljenosti zdravniških in gasilskih ekip, komunalnih služb itd. Naj v tej zvezi opozorim le na obisk Pereza de Cuellarja, generalnega

Kadar sva se srečevala z dr. Francem Sušnikom, velikim humanistom, kulturnikom in pedagogom, je pogostoma s spoštovanjem razmišljal o naših prizadevanjih za rast kulture in ohranjanje kulturne dediščine, spodbujal, naj vztrajamo, in spoštljivo ocenjeval druge dejavnosti in njihov razvoj, terjal zahtevnost in kvaliteto in odklanjal praznino vsakršne veličavosti. Sedanjost korenini v preteklosti! Prav zato je neprijazna beseda o nesimpatičnosti s podtonom nestrpnosti toliko bolj nepravilna!

Ravnovesje med občinami, seveda, če bodo še take, pa tudi, če bodo drugačne, bo moralo izvirati iz prirodnih danosti in tradicije, torej razvojnih dosežkov, ki so jih ljudje že ustvarili, ter znanja, podjetniških novih idej in vlaganj, in to bo trdna osnova za nadaljnjo rast vseh in vsakogar!

Naše mesto je oblikovalo svojo podobo postopoma, s trudom in naporom, v skladu s možnostmi in deležem, ki so ga dodali vodilni na občini

 gorenje point

IZREDNA PRILOŽNOST! IZREDNA PRILOŽNOST!

OSEBNI RAČUNALNIK

DIALOG 386SX/33

PROCESSOR 80386SX/33
2MB RAM
TRDI DISK 85MB/17ms
DISKETNIK 1,2MB
VGA MONO MONITOR
VGA KARTICA 1024x768, 512KB
IO (25,1P)
TIPKOVNICA SLO

SAMO: 87.000 SIT

DIALOG 386DX/40

PROCESSOR 80386DX/40
2MB RAM
TRDI DISK 85MB/17ms
DISKETNIK 1,2MB
VGA MONO MONITOR
VGA KARTICA 1024x768, 512KB
IO (25,1P)
TIPKOVNICA SLO

SAMO: 99.900 SIT

DOPLAČILO ZA BARVNI MONITOR LR 24.000 SIT

Ob nakupu računalnika Vam po ugodni ceni nudimo SW paket
WORD STAR LAPTOP COLLECTION (WS6, LAPLINK, ON-TIME, TEILMERGE, MAILLIST)
CENA: 10.300 SIT

TISKALNIK

FUJITSU DL 900

Format A4+, 24 iglic, 150znakov/s

SAMO: 37.000 SIT

MOŽNOST NAKUPA NA KREDIT

GORENJE POINT d.o.o. Področje za informacijske tehnologije Tel: 053 854 741
63320 Velanje, Zarova 19 Fax: 053 853 844

sekretarja OZN (1985), in tovrstno uspešno organizacijo! Podobno je bilo ob številnih drugih obiskih in priložnostih!

- "In še marsikaj je, kar dela kraj nesimpatičen..." Kraji in posamezniki smo v preteklosti veliko storili za rast in ugled posameznih dejavnosti, gospodarskih in negospodarskih, s tem pa tudi mesta... Zato te neprijazne in degradirajoče ocene ne moremo sprejeti! In je ne sprejemamo! Zakaj nesimpatičen? Kaj je nesimpatično?

in v podjetjih, entuziasti in zagnanci in drugi z odgovornostjo, upoštevajo prvine strukture in celoto, brez večjih pretresov, pa tudi ob pomoči in razumevanju drugih, celo tujih družabnikov in sodelavcev, predvsem pa z zaupanjem v trajne življenjske ustvarjalne in delovne vrednote. To so nedvomno trdni temelji in stalnice za prihodnost našega kraja in njegovo identiteto! Vsekakor dragocena spoznanja!

Tone Turičnik

Kje ostajajo "velike ribe"?!

Reči moram, da je za pravega pisca in ustvarjalca vsaka kritika lahko samo dobrodošla. Vsaj zame je! In, mislim, da je v kritičnih besedah, ki jih nekdo napiše na tvoj račun, treba poiskati in videti tisto pozitivno razmišljanje kritika. Prav v tem pomenu razumem tudi pisanje gospe ali gospodične D.T. v pismu z naslovom Glosirana črna kronika tudi za "velike lopove", ki je bilo objavljeno v zadnji številki Prepiha. In prav zato, ker z omenjeno dopisovalko ne želim polemizirati - in prepričan sem, da tudi spoštovana D.T. ni imela tega namena - ji bom na kratko odgovoril ali, bolje rečeno, kaj pojasnil. Pa, najbrž ne samo njej!

Če tudi drugi bralci Prepiha menijo, da se v na moj način napisani Cmi kroniki "na svoje zadovoljstvo norčujem iz pisanih primerov kronike", bom takšno pisanje takoj opustil. Nikakor namreč ne gre za to, da bi se mi "ta nepoštena dejanja malih ljudi zdela silno smešna". Ne! Gre za - in o tem sem v svojih uvodih že večkrat pisal in pojasnil - novinarski glosirani pristop k nekim dogodkom in pojavom. Na tak način želim črno kroniko nekoliko popestriti in jo z dodatkom mojega popra narediti bolj berljivo in manj suhoparno. Suhopamosti imamo namreč dovolj že v vsakdanjem življenju.

In drugič: v svojo črno kroniko vključujem dosledno samo resnične dogodke iz policijskih zapisnikov, ki jih - kot že rečeno - samo po svoje začnim. Vsakdo, ki se vsaj malo spozna na te reči, pa natančno ve, kaj vključujejo črne kronike. Praviloma so to manjše tatvine, vlomi, kršitve javnega reda in miru, prometne nesreče in še kaj. Dejanja velikih ljudi "kot so razni ministrčki, direktorčki" (ne vem sicer zakaj gospa D.T. za velike ljudi uporablja pomanjševalnice - op. pisca) "in ostali podprepniki vladnega sistema" - citat gospe D.T., pa v teh zapisih niso zajeta in jih seveda ne morem obdelati. Vrh vsega si gospa D.T. kar sama odgovori, ko pravi, da "mogoče to že ni več smešna plat naše sedanje zgodovine Slovencev". Še kako prav ima. Za konec pa še tole: spoštovana gospa D.T., če imate o tih "ministrčkih" in "direktorčkih" ter "drugih" "podprepnikih vladnega sistema" kaj neposrednih in oprejemljivih dokazov, mi jih prosim sporočite. Še rad bom kaj (resnega) napisal o njih. Drugače pa... tudi za

novinarjevo kožo ni najbolj zdravo pisati zgolj o tem, kaj ljudje govorijo med seboj. Torej o govoricah!

Dovolj o tem! Za koroško črno kroniko minulega obdobja je sicer značilno, da ni nobenih posebnih značilnosti. Morebiti bi veljalo opozoriti le na nekaj več gozdnih ali lesnih krajev. Kaže, da ljudje vidijo, kako se je (in se še?) v naših gozdovih na veliko kradlo, pa ne želijo zaostajati!

KRIMINALITETA

Takšen tiček, da takoj ostanem pri stvari, je - kot kaže - tudi V.D. iz Slovenj Gradca. Utemeljeno je osumljen kaznivega dejanja tatvine. V marcu letos naj bi namreč iz deponije lesa na Naravskih ledinah odtujil dva hloda ali 1,5 kubikov lesa. Gozdarstvo Cma naj bi tako oškodoval za okoli 15 tisoč SIT. Morda pa ima V.D. že pripravljen zagovor. Povsem mogoče je, da si je hloda samo sposodil, da bi ob Veliki noči ali Prvem maju postavil mlaja in ju je nameraval, potem ko bi odigrala svojo vlogo, spet vrniti. Žal so ga prehitro prijeli. Naglica ni zmeraj najboljša!

Osnovni šoli Prežihovega Voranca na Ravnah nekateri dolgo prstneži najbrž rečejo kar "Butik pri šolarju". Drugače si namreč ne gre razlagati dejanje NN, ki je 13. aprila iz garderobe te šole odnesel jeans hlače, dve majici in pullover. Storilca bi opozoril, da sleherni pošteni kupec blago tudi plača in jo ne "pobriše po francosko". Torej bi bilo prav, če bi se NN spet oglašil v "butiku" in vrnil ukraden blago. To bi bilo zares korajžno dejanje!

Delavci carine in postaje mejne policije na Holmcu so se 13. aprila nekoliko podrobneje lotili tovornega

avtomobila, ki ga je vozil D.H. iz Lendave. Delo ni bilo zaman - našli so plinsko pištolo in nekaj nabojev zanj. Bojda se je voznik sicer znašel in na ves glas spraševal policiste in carinike, če še niso slišali za vozilo na "plinski pogon", vendar so mu "pogonsko sredstvo" kljub vsemu zaplenili in ga kaznovali. Odpeljal se je na "naftni pogon".

Kar precej dela je moral imeti NN, ki je iz vikenda V.M. iz Maribora odnesel okoli 60 metrov aluminijaste vrtn mreže. Vikend je na Rdečem bregu v občini Radlje. NN pa najbrž ne bo toliko nespameten, da bo ograjo rdeče pobarval, saj bi ga potem še "šolarček odkril", kaj šele policaji. Morda pa s to žico še zdaj "blodi naokoli", kot kakšen duh iz Aškrčevih balad.

Nič več NN

Ko se klobčič prične odvijati, se običajno odvije do konca. V tatinskem klobčiču E.F. z Raven na Koroškem se je prav zares skrivalo veliko tega. Z njegovim prijetjem se je ponovno dokazalo, da večina neznanih storilcev kaznivih dejanj na Koroškem kaj kmalu dobi tudi svoje ime. Koroški kriminalisti namreč - glede na število razrešenih primerov - tačas prednačijo v Sloveniji. Odkrijejo namreč kar okoli 85 odstotkov vseh storilcev!

No, pa nazaj k E.F. Njegovo zadnje kaznivo dejanje tatvine, za katerega je utemeljeno osumljen, sega le nekaj dni nazaj. Na Prevaljah naj bi namreč od 2. do 8. aprila ukradel nekaj delov z dveh motornih koles. Z njegovim prijetjem pa se bodo - tako meni policija - pojasnili še nekateri drugi vlomi in kazniva dejanja iz minulih mesecev. Na primer tudi vlom v gostilno Vaukan na Prevaljah, kjer naj bi odnesel cigarete, nekaj prehrabnih artiklov in pijače v vrednosti okoli 58 tisoč SIT. Na njegov račun naj bi šel tudi neuspeli vlom v prostore gostinskega podjetja Bistra na Ravnah na Koroškem. Pa tatvina v kleti stanovanjskega bloka Ob Suhi na Ravnah in še kje. Če bi E.F. namesto prstnih odtisov na kraju svojih nočnih pohodov raje pustil vizitko, bi se bržkone lahko potegoval za naslov koroškega Arsenala Lupina.

Proti čemu se bori NN, ki je ukradel prometni znak na gozdni

cesti proti Kopam na Pohorju, se bo pojasnilo najbrž šele tedaj, ko ga bodo prijeli. Dejstvo pa ostaja, da znak ni dopuščal vožnje tovornjakom z osnim pritiskom nad 6 ton. Morda pa bo policija le imela lahko delo: najti ji je treba le vse voznike tovornjakov z osnim pritiskom nad 6 ton! Ali pa kakšnega zapoznelega smučarskega navdušenca, ki si je znak vzel za spomin na uspešno zimsko sezono.

Rekorder

Posebne vrste rekorder - za koroško knjigo rekordov - je brččas J.K. iz Slovenj Gradca. Ko je s svojo Lado namreč v Starem trgu zbil peško K.G. in jo, k sreči, lažje poškodoval, je imel v krvi kar 3,40 grama na kilogram alkohola. Bojda se nemerava pri sodniku zagovarjati, da "s tolikšno količino alkohola v krvi prav zares domov ni mogel peš, saj na nogah še prav stati ni mogel!" Tak izgovor pa je prav zares iz trte (morda tudi hmelja) izvit.

Nekako po svoje si je navodila iz vabil na planinske izlete verjetno tolmačil NN, ki je med 31. marcem in 5. aprilom vlomil v vikend na Brdinjah, last A.Z. s Prevalj. Na planinskih plakatih običajno namreč piše - hrana iz nahrbtnika. NN pa je to spremenil v "hrana iz vikendov!" In si je postregel tudi s pijačo saj sta z njim odšla dva litra vina. Lastnik vikenda ga prosi, da prihodnjič vsaj umije posodo za seboj.

Ime še nekaj "zračnega": Avstrijec M.W. je 5. aprila na Suhi vrh v občini Radlje prišel demonstrirati novo jadralno padalo. Na višino okoli 7 metrov se mu je le -to zaprla in strmoglavil je ter se huje poškodoval. Opozorilo več pred novo sezono jadriranja s padali!

Ostalo

Tudi v tem obdobju je bilo spet veliko tako imenovanih kršitev JRM (javni red in mir). V bunker je romalo kar nekaj predvsem družinskih poglavarjev, ki so - na to sem opozoril že pred časom - doma vinjeni grozili, da bodo "pobili vso družino". Kako daleč in predaleč je pri tem šel U.O. iz Dravograda, pove žalosten podatek, da je v prepiru z vrelo vodo polil svojega 20 let starega sina.

T.I.

SGP KOGRA DRAVOGRAD

GRADBENO PODJETJE d.o.o.

SLOVENJ GRADEC

IZVAJAMO VSE VRSTE VISOKIH IN NIZKIH GRADENJ,
ADAPTACIJE, STROJNE INSTALACIJE, KLJUČAVNIČARSTVO,
KLEPARSTVO IN KLIMA NAPRAVE

ALFA 75, L. 1986
PRODAM ALI ZAMENJAM ZA MANJŠI AVTO
Tel.: 22 479

PREPIH Od javnosti odvisen časopis.

Izdaja **CZP VORANC** d. o. o. Ravne na Koroškem
Direktor Niko R. Kolar, glavni in odgovorni urednik Vojko Močnik
Računalniško oblikovanje: **MK STUDIO**, Studio za oblikovanje in
propagando, Ravne

Naslov uredništva: Ravne na Kor., Čečovje 5, Tel.: 0602 / 22 999
Tiska: **Koroška tiskarna Slovenj Gradec**

Na osnovi mnenja Republiškega sekretarata za informiranje št. 23/105-92, šteje časopis
med proizvode iz 13. točke tarifarne št. 3, za katere se plačuje davek od prometa
proizvodov po stopnji 5%. Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo.

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

OBMOČNA ZBORNICA DRAVOGRAD
TEL.: 0602/83-080, 83-521

Švedska firma, ki posluje tudi na Finskem, Danskem in Norveškem, želi
vzpostaviti sodelovanje s slovenskimi proizvajalci in izvozniki naslednjih
področij:
pisarniško pohištvo (stoli, svetilke itd.);
kovinski regali in omare za shranjevanje orodja;
izdelki iz plastike.

Švedsko izvozno - uvozno podjetje **NEWPORT TRADING** je
zainteresirano za sodelovanje s slovenskimi podjetji na področju
uvoza in izvoza različnih proizvodov.

Japonsko podjetje, proizvajalec avtomatičnih stiskalnic in dodatne opreme,
želi sodelovati s slovenskimi podjetji.

Predstavništvo države Missouri ZDA iz Dusseldorfa išče v Sloveniji
primerne partnerje za oblikovanje trgovinskih odnosov za skupna
vlaganja.

Ameriško podjetje povprašuje po proizvajalcih tekstila, prav tako nudi
izvoz različnih izdelkov v Slovenijo.

Španska firma želi uvažati pohištvo.

Švicarsko podjetje nudi pomoč slovenskim podjetjem pri vzpostavitvi
kontaktov pri prodoru na evropski trg, in sicer s področij: lesa in lesnih
izdelkov, tehnologije in zastopanja.

Francosko podjetje povprašuje po vseh vrstah pisarniškega materiala.

Republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE
SLOVENJ GRADEC

Komisija za odlikovanja
in občinska priznanja

Na podlagi 13. člena Odloka o občinskih priznanjih (Uradni
list RS, št. let. I., št. 7/91 in št. 25/91), Komisija za
odlikovanja in občinska priznanja objavlja

JAVNI RAZPIS ZA LETO 1993

za podelitev:

- 1 NAZIVA ČASTNI OBČAN OBČINE SLOVENJ
GRADEC
- 2 NAGRADE OBČINE SLOVENJ GRADEC
- 3 PLAKET OBČINE SLOVENJ GRADEC
- 4 VRUNČEVE NAGRADE
- 5 VRUNČEVH PLAKET

NAZIV ČASTNI OBČAN podeljuje Skupščina občine
Slovenj Gradec posameznikom, ki imajo posebne zasluge pri
razvoju občine, utrjevanju miru v svetu in za izredne
dosežke na kateremkoli področju človeške ustvarjalnosti.

NAGRADO OBČINE SLOVENJ GRADEC podeljuje
Skupščina občine Slovenj Gradec občanom, pravnim in
civilnopravnim osebam za velike dosežke pri razvoju občine
in mesta Slovenj Gradec, za večletno delo in rezultate na
kateremkoli področju družbenega življenja (razen za
področja, za katera se podeli druga nagrada), s katerim se
posameznik ali organizacija posebno izkaže in s tem doseže
velike zasluge in koristi za občino.

PLAKETO OBČINE SLOVENJ GRADEC podeljuje
Skupščina občine Slovenj Gradec kot priznanja za
pomembne uspehe pri razvoju občine in mesta Slovenj
Gradec na kateremkoli področju družbenega življenja, ki jo
lahko prejme občan, pravna in civilnopravna oseba.

VRUNČEVO NAGRADO podeljuje Skupščina občine
Slovenj Gradec za izjemne uspehe, ki jih doseže posameznik
ali skupina s pedagoškim - strokovnim delovanjem na
področju vzgoje, izobraževanja in telesne kulture v zadnjih
desetih letih pred podelitvijo. Prejmejo jo lahko pedagoški
delavci za življensko delo na poročju vzgoje, izobraževanja
in telesne kulture.

VRUNČEVO PLAKETO podeljuje Skupščina občine
Slovenj Gradec pedagoškim delavcem (posameznikom ali
skupini) za pomembne pedagoške uspehe na področju
vzgoje, izobraževanja in telesne kulture.

Kandidate za razpisana občinska priznanja lahko predlagajo
v obliki pobude občani, podjetja, zavodi in vse druge oblike
organizacij in združenj v občini.

Skupščina občine Slovenj Gradec podeli v posameznem letu
eno nagrado občine Slovenj Gradec in največ šest plaket
občine Slovenj Gradec ter eno Vrunčevo nagrado in največ
tri Vrunčeve plakete.

Podane pobude za podelitev občinskih priznanj morajo biti
pisne in poleg podatkov o kandidatih vsebovati izčrпно
obrazložitev ter utemeljitev pobude, po možnosti z ustrezno
dokumentacijo.

Pobude je potrebno poslati **najkasneje do srede, 5. maja
1993 na naslov:**

Skupščina občine Slovenj Gradec
Komisija za odlikovanja in občinska priznanja
Slovenj Gradec, Meškova ulica 21

PREDSEDNIK
Komisije za odlikovanja
in občinska priznanja
Franč GORNJAK, dipl. inž. gradb.

NAGRADNA KRIŽANKA

KRAJ POD GORJANCI, DOMOVINA CVIČKA	SAMOTNO DREVO	NARODNI PARK NA HRVAŠKEM	IVAN MINATTI	ŠTEFAN ERJAVEC	AVTOMOBIL OZNAKA KUTINE	PREBIVALEC EVROPSKE DRŽAVE	JEDILNI PRIBOR	UNIČEVAL- KA ŽELEZA	ORIENTAL- SKO GOSTIŠČE
NASELJE NAD DRAVOGRADOM									
NESOMER- NOST									
OTOK V PERZJSKEM ZALIVU			ZBOR GODBENI- KOV	MESTO POD PSUNJEM	POLET, ZANOS, PUNAST OG- LIJKOVODIK				
								GORA V HIMALAJI (8078)	VOJNA ŽIVAL
PORASEL Z VEJAMI						RUSKO VLADARSKO NASLOV			
AMERIŠKA ZVEZDA DRŽAVA						GLAVNI ŠTEVNIK ČLAN AKTIVA			

SESTAVIL F. NOVAK	KAVČUKO- NOSNA RASTLINA	KONČNICA BESED	VELJAVNA, ZAUP, POSODILO		OBRAT ŽIVILSKE INDUSTRIJE							ANTON KOROSČEC		
					VRSTA RAZCVETJA							TRGOVSKI PREDMET		
PRITOK SAVE PRI KRANJU					POLJSKI PISATELJ (STANI- SLAV IERZY			MIHA AVANZO MESTO NA SLOVAŠKEM		MOŽGANSKA ALI SRČNA OKVARA			DRAG, LJUBLJEN (ANGLJSKO)	
DEL TOVARNE ALI PODJETJA					ANTON ČENOV VIHAR, ORKAN		ANGLEŠKA TELEVIZIJA MOJZEŠOV BRAT			PRI- ZADENOST CELOTNO				
PERUTNICA, PERUT						ŠVED.SMUČ. SPREDSČE KUPČEK ZEMLJE			BRENKALNI INSTRUMENT JOSIP STRITAR					
GOJITELJ SADJA					VRSTA MONARHIJE									
NORDJSKA BOŽANSTVA			ŽAKELJ ANTON POMLADNI MESEC		PRITOK DONAVE ANTON NOVAČAN			UPODABLJ. UMETNIK TEKOČINA V ŽLAH						
SKRAJŠANO ŽENSKO IME				SLO.SUKAR KOSTJA MOŠKO IME					ARISTOFANOVA KOMEDIJA SOKRATOVA ŽENA			ČLAN AKADEMIJE	ŽENSKO IME, RUSKA CARICA	
IVAN LOTRIČ			NACRTI DUŠEVNO OBOLENJE			POŽREK ŽENSKO IME				PRITISK				
ILKA VAŠTE					HRUGRALEC ANTON ZGODNJE VINO					PISALNI PRIPLO- MOČEK	IME AMERIŠKE IGRALKE GARDNER	KAROLY ACE VOJASKO POROČILO		
NEKDANJI ITALJANSKI SMUKAČ HERBERT		SKRAJŠANO MOŠKO IME KRATEK MEČ			POŠKODBA TKIVA JUNAK POTRČ DRIM				PRIPRAVA, NAPRAVA, ORODJE, STROJ					
PRILŽNOST						ILKA VAŠTE AZJSKA DRŽAVA			AMERIŠKA ZVEZDA DRŽAVA					
SLOVENSKO GEOGRAFI AVGUŠTIN			MALA SPINA						SEVERLAK LOVEČ TERMIN					
VULAN NA PLUPNIH			REKA NA NORVEŠKEM BLIZU OSLA				LOKAL V LJUBLJANI TOMISLAV IVČ				OMA, OMEGA BRANE OBLAK			
NABIREK VRSTA			ŽENSKA SLABEGA OBNAŠANJA			KANON				IGLAVEC S ČRNIMI JAGODAMI				
ZEMELJSKA OZNAKA MALAJU			KOMPOZICIJA VAGONOV IN LOKOMOTIVE			LETOVIŠČE PRI OPATJI				ORAČEVA MOTIKA				

Med reševalce, ki nam boste poslali pravilno rešeno križanko, bomo z žrebom razdelili tri nagrade:

prva nagrada: **FOTOMONOGRAFIJA SLOVENJ GRADEC**

druga nagrada: **KNJIGA SILVIJE BOROVNIK: SLOVENIJA, MOJA AFRIKA**
 tretja nagrada: **KNJIGA BLAŽA PRAPOTNIKA: PEGAZ PREBIJA ZVOČNI ZID**

Rešeno križanko pošljite na
uredništvo do 6.5.1993.

vas vabi, da obiščete v prihajajoči pomladi vse njihove bogato založene trgovine.

Posebej lepo vas vabimo v prenovljen

ZILA - MARKET

na glavnem trgu v SLOVENJ GRADCU, kjer lahko po konkurenčnih cenah dopolnite svoje domače zaloge.

Vse ribiče in oboževalce ribištva pa vabijo v poslovalnico

ŠPORT

v Meškovo ulico v Slovenj Gradcu, kjer bodo lahko izbirali med bogatim asortimanom hrane za ribe, ribiških palic, muh in trnkov vseh vrst, po izjemno ugodnih cenah.

PRIDITE IN SI IZBERITE, GOTOVO BOSTE ZADOVOLJNI

ZILA DANES - ZA VAŠ BOLJŠI JUTRI.

Studio za
oblikovanje
in
propagando

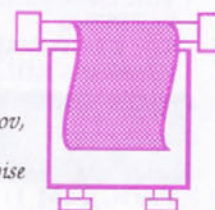
Dobja vas 121
62390 Ravne
Tel.: 22 479
31 024

RAČUNALNIŠKO OBLIKOVANJE IN IZREZ SAMOLEPILNE FOLIE

Nudimo Vam oblikovanje logotipov, prospektov, revij, diplomskih nalog,...

Izdelujemo občestne reklamne panoje, napise na avtomobile, cerade, ...

Dekoracija izložbenih oken...

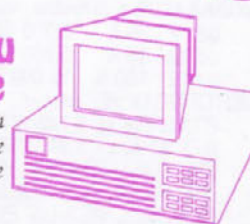

Laserski izpis

Svetovanje ob nakupu računalniške opreme

Pomagamo Vam pri odločitvi in nakupu kompletne računalniške opreme poskrbimo za zagon ter servis, ki se vrši pri nas.

Mi ne prodajamo, ampak svetujemo!

suvel

TRGOVINA NA DEBELO Z ŽIVILI IN PREDMETI SPLOŠNE RABE

Nudi svojim odjemalcem pestro ponudbo:

- VSEH VRST PREHRAMBENIH IZDELKOV
- ALKOHOLNE IN BREZALKOHOLNE POJAČE
- ČISTILA, PRALNE PRAŠKE, GALANTERIJO

Dejavnost opravljamo v Koroški regiji in izven

Se priporočamo: vsem trgovskim podjetjem, gostinskih podjetjem in družbenih prehranam.

S•U•V•E•L

TRGOVSKO PODJETJE d.o.o.
Celjska 33, Slovenj Gradec
0602/ 41-157, 41-267
računovodstvo 42-404, fax 42-264

Mercator - Trgoavto

CANKARJEVA 21, SLOVENJ GRADEC
TEL.: 0602 / 42-903, 42-904

AKCIJSKA PRODAJA

- ☐ NAJVEČJA IZBIRA UVOŽENIH IN DOMAČIH KOLES NA KOROŠKEM - ITALIJANSKE ZNAMKE "ATALA" Z VGRAJENIMI BLAŽILCI NA KRMILNIH VILICAH NA 20. IN 21. PRESTAV (MENJALNIK VIŠKEGA KAKOVOSTNEGA RAZREDA)
- ☐ KOLEŠA TOVARNE "ROG" V VSEH BARVNIH KOMBINACIJAH ŽE OD 27.996,00 SIT DALJE
- ☐ OTROŠKA KOLESA ŽE OD 3.300 SIT DALJE

MOŽNOST PLAČILA NA 3 ČEKE BREZ OBRESTI IN 5 ALI 6 ČEKOV Z MINIMALNO OBR. MERO: ZA GOTOVINO - 5 % POPUST !

PROGRAM TOMOS

- Vespa PIAGIO z zaganjačem
- motorna kolesa AVTOMATIK 3
- APN 6
- motorna žaga HUSQUARNA 61 FF
- motorna žaga HUSQUARNA 266 SE

149.700,00 SIT, brez zaganjača: 139.800,00 SIT (možnost kredita)
55.063,00 SIT
80.000,00 SIT POPUST ZA GOTOVINO 5% !
46.988,00 SIT POPUST ZA GOTOVINO 7% !
59.850,00 SIT 7 % POPUST !

MOŽNOST PLAČILA NA 4 ČEKE BREZ OBRESTI ALI 5 IN 6 ČEKOV Z MINIMALNO OBRESTNO MERO NA ZALOGI VELIKA IZBIRA REZERVNIH DELOV, MANJKAJOČE DOBAVIMO V NAJKRAJŠEM ČASU.

AKUMULATORJI za osebna, tovorna vozila in traktorje; najnižje cene:

- 1 od 12 - 36 A 2.700 SIT
- 2 od 12 - 45 A 3.350 SIT
- 3 od 12 - 180 A 15.000 SIT

MOTORNOLJE "castrol":

- 1 GTX 5/1 že za 1.743 SIT
- 2 GTX 3/1 že za 1.972 SIT
- 3 KMETIJSKI STROJI, REZERV. DELI TRAKTORJEV ZNAMKE IMT, DEUT 2, TORPEDO
- 4 MEŠALEC 120 l = 30.828 SIT
- 5 SAMOKOLNICA LIV POSTOJNA = 4.750 SIT
- 6 GUME SAVA 22% POPUSTA (PLAČILO NA 2 ČEKA + BREZPLAČNA MONTAŽA)
- 7 GUMI TEPIHI - STARA CENA: 3.588,00 SIT, NOVA CENA: 1.848,00 SIT (GARNITURA)
- 8 TEPIHI ITISON-STARA CENA: 1.920,00 SIT, NOVA CENA: 1.344,00 SIT (GARNITURA)
- 9 PREVLEKE - STARA CENA: 4.200,00 SIT, NOVA CENA: 2.940,00 SIT

MOŽNOST PLAČILA NA 3 ČEKE - ZA NAKUP NAD 10.000 SIT
IN
NA 5 ALI 6 ČEKOV Z MINIMALNO OBRESTNO MERO NAD 15.000 SIT.

NA GOTOVINO NUDIMO 30% POPUST!

**VAM V MESECU APRILU
NUDI NAJNIŽJE MOŽNE
CENE SEDEŽNIH GARNITUR,
VZMETNIC IN LEŽIŠČ**

**POSLOVNA ENOTA
KOROŠKA**

Slovenj Gradec
Vorančev trg 2
Tel.: (0602) 41-842,
41-843

PREDSTAVNIŠTVI:
Ravne na Kor.: 23-759
Radlje ob Dravi: 73-025

62380 SLOVENJ GRADEC,
GMAJNA 12,

TEL.: 0602/ 44 404

FAX.: 0602/ 44 404

* Izdelava in vgradnja

protivlomnih in protipožarnih

alarmnih sistemov za stanovanja,

hiše in vse ostale objekte z vozavo na

alarmno intervencijski center.

* Organiziran prevoz gotovine in dragocenosti

* Avtoalarmi

* ZIDNI IN POKRIVNI TREZORJI